

pasūtiet
«NOVADNIEKU»
jūnijam vai līdz
gada beigām un
vinnējiet:

«Lattelekom» balvu, «Unibankas» un
«Novadnieka» prezentācijas priekšmetus,
IU «Paula 3» torti, dāvanu kartes, ko piedāvā
veikali «Rūķiši», «Karina» «Ģimenīte»,
IU «Volkovs», «Salanga», SIA «Gardums»,
IU «Komar Karate Klubs Aglona».

Sarunai ar Dievmāti ciešanu stundās

Slimnīcas kapelu iesvētīja dekāns Pēteris Vilcāns. Kapela izveidota, pateicoties Preiļu draudzes vecākās Vallijas Leones (attēlā vidū) iniciatīvai.

Pašvaldības uzņēmumā «Preiļu slimnīca» trešdienas rītā starp visiem steidzamajiem ārstēšanas pasākumiem tika izbrīvots laiks svinīgai slimnīcas kapelas iesvētīšanai.

To iesvētīja Romas katoļu baznīcas Līvānu dekanāta dekāns Pēteris Vilcāns, kurš pašlaik veic arī Preiļu dekanāta dekāna pienākumus. Ta-

J Preiļu slimnīcā ir kapela, kurā savā ciešanu stundā uz sarunu ar Dievu un Dievmāti katrs slimnieks, kurš

ceļas slimnīcā, viņa tuvinieki, kas apkopj smagi slimos un uz vietas guļošos, kā arī medicīnas darbinieki. Kapela tapusi pēc Preiļu katoļu baznīcas draudzes vecākās Vallijas Leones ierosmes, ko atbalstījuši arī vietējo veccticībnieku pārstāvji, kā arī ar slimnīcas un Preiļu novada domes praktisko palīdzību.

Kapelas iesvētīšanā piedalījās slimnīcas galvenais ārsts Jānis Anspoks, rajona padomes priekšsēdētājs Ilmārs Melušāns un izpilddirektore Aina Pastore. Vallija Leone, pasniedzot ziedu pušķus, tei-

ca paldies visiem, kas palīdzējuši kapelas iekārtošanā. Viņu vidū arī slimnīcas vecākā medmāsa Valentīna Firsova, saimniecības māsa Zinaida Rumpa.

Iesvētot kapelu, dekāns Pēteris Vilcāns izteica atzinību par atrasto iespēju skaisti iekārtot šo telpu, kurā slimnieki varēs lūgties. Tie kristīgie, kas bieži apmeklē baznīcu, tagad nejutīsies no tās šķirti.

Slimnīcas galvenā ārsta vietniece Gita Džeriņa pateicās dekānam Pēterim Vilcānam par baznīcas ieguldījumu kapelas iekārtošanā.

Kā pastāstīja Vallija Leone, baznīca dāvinājusi altāra segu, svečturus, Aglonas Dievmātes svētbildi, krucifiksu. Slimnīca sagādājusi mēbeles, grīdas celiņu. Kapelā glabāsies arī relikvijas, kas nepieciešamas pēdējai iesvētīšanai, ja kādam no mūžu nodzīvojušajiem cilvēkiem pienāks aiziešanas brīdis. Šeit varēs notikt arī svētās Mises, no slimajiem pieņems grēksūdzi. Kapelas atslēga glabāsies slimnīcas uzņemšanas nodaļā, kur slimie to varēs paņemt.

Preiļu baznīcas kora dalībnieces kapelas atklāšanas

Te, Preiļu slimnīcas kapelā, būs tā vieta, kur grūtos brīžos no sirds noņemt to smagumu, kas ne ārstiem, ne tuviniekiem izstāstāms. Bet priecīgajā izrakstīšanās dienā te cilvēki atnāks pateikti par atgūto veselību. Foto: M.Rukosujevs

ceremoniju kuplīnāja ar lūgšanām un dziesmām.

Gados veci un sirmi slimnīcas pacienti aizkustināti vēroja iesvētīšanu. Pēc ceremonijas beigām viens no viņiem, Pieniņu iedzīvotājs Aleksandrs Jekimovs «Novadniekam» pastāstīja, ka kapelas atklāšanu uzskata par ļoti nozīmīgu.

— Es nākšu uz šejieni lūgties par savu veselību, — teica Aleksandrs Jekimovs.

— Te ir tik skaisti iekārtots. Pēc uzturēšanās šeit kļūst vieglāks prāts.

Aleksandrs Jekimovs stāstīja, ka ir veccticībnieks, bet apmeklējot kapelu, jo Dievs

taču visiem esot viens.

Anna Upeniece, sirmgalve no Upmalas pagasta, ar asarām atzina, ka esot ļoti slimā, bet ticot, ka ārsti un arī Dievmāte palīdzēsot atgūt veselību. Viņa piederot Vārkavas katoļu baznīcas draudzei, bieži devusies uz baznīcu, kaut arī līdz tai no viņas mājām esot pieci kilometri.

— Esmu ārstējusies arī citās slimnīcās ārpus rajona, — teica Anna Upeniece, — bet tajās nebija kapelas. Pricējos, ka tagad arī slimības laikā man būs, kur atnākt un izsūdzēt savu sāpi Dievmātei. L.Rancāne

Krievija maksā pabalstus kara veterāniem

Saskaņā ar Krievijas prezidenta Vladimira Putina 2000. gada 24. novembra dekrētu un ar KF valdības 2001. gada 23. marta rīkojumu Krievijas vēstniecība uzskusi maksāt pabalstus Lielā Tēvijas kara veterāniem un bojāgājušo atraitnēm, kuras nav stājušās jaunā laulībā, un kas pastāvīgi dzīvo Latvijā un nav Krievijas pilsoņi.

Atbilstoši Krievijas Fede-

rācijas vēstniecības sagatavotajiem sarakstiem vienreizējos pabalstus sakarā ar uzvaras Lielajā Tēvijas karā 55. gada dienas svinībām, sākot ar 8. maiju, izmaksā arī Preiļos. Ar to nodarbojas Latvijas Krājbanka. Kā «Novadnieku» informēja Latvijas Krājbankas Preiļu klientu apkalpošanas centra vadītāja Ināra Anspoka, saņemot izmaksu, klientam jāuzrāda pase. Ja Tēvi-

jas kara dalībnieka vietā izmaksu saņem pilnvarota persona, tai ir jābūt līdzī izmaksu saņēmēja pasei un viņa karaklausības apliecībai.

Uz Preiļiem atsūtītajā kara veterānu un kritušo karavīru atraitņu sarakstā ir vairāk nekā 200 uzvārdu, vienreizējās izmaksas saņemusi pagaidām tikai puse no viņiem. I.Anspoka informēja, ka diemžēl visiem veterāniem pēc nau-

das būs jādodas uz Preiļiem, jo citur rajonā izmaksas nenotiek. Neskaidrību gadījumā visi tiek lūgti zvanīt uz Latvijas Krājbankas Preiļu klientu apkalpošanas centru, kur kases tālruņa numurs ir 24409. Izmaksas tiks turpinātas līdz brīdim, kad pabalstu saņems pēdējā sarakstā minētā persona.

Informāciju sagatavoja L.Kirillova

ZIŅAS

Aglonā — jauno vokālistu konkurss

23. maijā pulksten 12.00 Aglonas bazilikas Baltajā zālē notiks Latvijas mūzikas skolu jauno vokālistu konkurss. Kā «Novadniekam» pastāstīja bazilikas kora skolas direktore Ieva Lazdāne, uz konkursu jau pieteikti 29 bērni no dažādām mūzikas skolām, protams, uzstāsies arī aglonieši. Konkurss organizēts vairākām grupām, katram vokālistam bija jāgatavo trīs dziesmas — Dievmātei veltīta dziesma (vēlams pirmatskaņojums), brīvi izvēlēta klasiska solo dziesma un obligātā latgaliešu tautas dziesma. Vērtēšanas komisiju vadīs kordiriģents Jānis Ērenštreits.

Uzņēmējus aicina braukt uz Kauņu

Latvijas tirdzniecības un rūpniecības kamera arī Preiļu rajona uzņēmējus aicina braukt uz izstādi «Kauņa 2001». Brauciens plānots 1. jūnijā, izbraukšana pulksten 6.00 ar autobusu no viesnīcas «Latvija» Daugavpilī. Interesentiem būs jāpamaksā vienīgi ceļa izdevumi (8 lati).

Izstādē «Kauņa 2001» piedalīsies vadošās firmas, kas strādā elektronikā, datoru, sakaru un drošības sfērā, kokapstrādē, stikla un keramikas ražošanā, pārtikas sektorā, vieglajā rūpniecībā, ķīmijas rūpniecībā, metālapstrādē, iekārtu un instrumentu ražošanā, kā arī lielākās tirdzniecības kompānijas, tūrisma aģentūras, restorāni un vienīcas, bankas un apdrošināšanas kompānijas, nevalstiskās organizācijas, biznesa veicināšanas organizācijas, kā arī akadēmiskais sektors.

Pieteikties un papildinformāciju var saņemt LTRK Daugavpils nodaļā Imantas ielā 9, tālrunis 54 25114, fakss 54 14400, mobilais tālrunis 6526964.

Mazpazīstamo grupu popmūzikas festivāls

Šī gada 4. augustā Jūrmalā, Mellužu estrādē notiks 2. mazpazīstamo grupu popmūzikas festivāls konkurss «Tu esi pamanīts». Konkurssā var piedalīties arī grupas no Preiļu rajona, informē rajona padomes kultūras darba speciāliste Elvīra Brovacka. Roks, poproks, blūzroks, pankroks, alternatīvais roks, ģitāroks, jaunrades meklējumi, kopīgais un atšķirīgais, dažādi izteiksmes līdzekļi dažādos mūzikas stilos saistīs kopā jaunos mūziķus no visas Latvijas.

Festivāla dalībnieku sniegumu izvērtēs profesionāla novērotāju grupa (mūziķi, aktieri, režisori) un izvēlēs labākos dažādās nominācijās — labākais vokālists, ģitārists, basģitārists, taustiņinstrumentālists. Tā ir iespēja kļūt pamanītiem!

Dāņi pēta pašvaldību reformu Latvijā

Trešdien Preiļu novadā un Vārkavas pagastā uzturējās firmas «Mercuri Urval» pārstāvji. Abās pašvaldībās bija tikšanās ar «fokusa grupām» — vietējiem politiķiem, ierēdņiem, iedzīvotājiem. Sarunu gaitā tika noskaidroti dažādu cilvēku dažādi viedokļi un attieksme pret vietējo pašvaldību reformu.

Kā «Novadniekam» paskaidroja Preiļu novada domē, Pašvaldību lietu pārvalde sadarībā ar Dānijas Iekšlietu ministrijas konsultantiem veido kopprojektu «Komunikācija un vietējo pašvaldību reforma», kuras mērķis ir uzlabot saikni ar sabiedrību reformas kontekstā, apgūt efektīvākās darba formas sabiedrības informēšanai par administratīvi teritoriālās reformas norisi. Darbs plānots vairākos posmos, pirmais bija intervijas ar «fokusa grupām». Oktobrī būs projekta noslēgums un tiks izdota rokasgrāmata.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Latvijā trūkst piena

Šogad Latvijā slauc par piekto daļu piena mazāk nekā pirms diviem gadiem. Pakāpeniski veidojas piena produktu deficīts, kas nostāda veikalniekus nepatīkamas izvēles priekšā: vai nu jāceļ piena cenas, vai jāsamierinās ar to, ka pienu dienas beigās vairs nevar nopirkt. Centrālās statistikas pārvaldes informācija liecina, ka šī gada pirmajā ceturksnī Latvijā tirgus vajadzībām izslaukts 141 600 tonnas piena — tas ir par 20% mazāk nekā šajā laika posmā aizpērn un par 5% mazāk nekā pirms gada. Piena ražošana sarūk līdz ar govju skaitu, jo piena iepirkuma cenas ir tik zemas, ka govīs turēt neatmaksājas. Piena pārstrādes uzņēmumi par pienu retumis maksā vairāk nekā 10 santimus litrā, bet dažviet, īpaši Latgalē, tikai 3-5 santimus. Strauji piena lopkopība attīstās Lietuvā un Igaunijā, līdz ar to trūkstošo pienu varēs ievest no kaimiņvalstīm.

Latvijā pirmo reizi akreditē militāro atašeju

Ceturtdien Aizsardzības ministrijā pirmo reizi notika Latvijas militārā atašeja Lielbritānijā komandkapteiņa Ingus Vizūļa inaugurācijas ceremonija. Līdz šim Latvijas militārie atašeji un civilie pārstāvji tika akreditēti ārvalstīs, tāpēc I. Vizulis kļuva par pirmo militāro atašeju, kura inaugurācijas ceremonija notika Latvijā. Latvijas Aizsardzības ministrs Ģirts Valdis Kristovskis I. Vizulim pasniedza akselebantes un pavēles kopiju par iecelšanu amatā.

Jauns labklājības ministra rīkojums par receptēm

No 15. maija menopauzes, perimenopauzes traucējumu un medikamentozu kontracepcijas līdzekļu lietošanas uzraudzības gadījumā parastās receptes būs derīgas vienu gadu, to apliecina ministra izdotais rīkojums. Turpmāk šo diagnožu gadījumā uz parastās receptes varēs izrakstīt zāles ārstēšanai kursam līdz vienam gadam. Recepte glabāsies pie pacienta līdz visa ārstēšanās kursa beigām, t.i. līdz vienam gadam, kamēr tiks izsniegts viss izrakstītais zāļu daudzums un tikai tad recepte paliks aptiekā.

Daugavpīlieši interesējas par pārceļšanos uz dzīvi Krievijā

Daugavpīlieši ir izrādījuši lielu interesi par jautājumiem, kas saistīti ar pārceļšanos uz dzīvi Krievijā, aģentūrai LETA sacīja Krievijas ģenerālkonsulis Daugavpilī Nikolajs Bondarenko. Dažu stundu laikā Krievijas Federācijas ģenerālkonsulātu 17. maijā apmeklēja vairāk nekā 100 Daugavpils reģiona iedzīvotāji, galvenokārt gados vecāki cilvēki, kuru neapmierina viņu pašreizējais finansiālais stāvoklis.

Smiltēnē būvē katoļu dievnamu

Šonedēļ Smiltēnes katoļu dievnamam jau liek armatūru un siltumizolāciju pirmajai četrus metrus augstajai sienas kārtai un iezīmē logu vietas no koka konstrukcijām. Pavisam pēc projekta baznīcas sienu augstums ir astoņi metri, tornis — 25 m augstumā. Darbus cer pabeigt uz Ziemassvētkiem. Darbu pasūtītāja un finansētāja ir Rīgas metropolijas Romas katoļu kūrija.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Iznāk kopš 1950. gada 29. marta.

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (trešdien, sestdien).

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (zūmārstiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

ZIŅAS

Izmaiņas veselības aprūpes finansēšanas noteikumos

Izdarītas izmaiņas Ministru kabineta 1999. gada 12. janvāra noteikumos nr. 13 «Veselības aprūpes finansēšanas noteikumi». Šie grozījumi stājusies spēkā 1. maijā. Par to būtību «Novadniekam» pastāstīja Daugavas slimokases Preiļu filiāles vadītāja Viktorija Šmukste.

— Uz pacientiem attiecas praktiski tikai daži noteikumu punkti. Svarīgākais no tiem — par pacienta iemaksu, kuru ārstniecības iestāde iekasē no pacienta par veselības aprūpes pakalpojumiem, kas iekļauti veselības aprūpes pakalpojumu minimumā.

Iedzīvotājiem lieti zināt, ka pacienta maksa jāiekasē šādā apmērā:

■ par ambulatoru apmeklējumu un ārstniecības pakalpojumiem ārstniecības iestādē pieaugušajiem — 0,50 latus;

■ par ārstniecisko manipulāciju (papildus šo noteikumu iepriekš noteiktajai iemaksai) — saskaņā ar lab-

klājības ministra apstiprinātu cenrādi;

■ par ārstniecības personas mājas vizīti pieaugušajiem — divus latus primārās veselības aprūpes ārsta darbības pamatteritorijā (izņemot gadījumu, ja ārstniecības persona apmeklē pacientu vai slimokases dalībnieku pēc savas iniciatīvas);

■ par ārstēšanos stacionārā un dienas stacionārā pieaugušajiem:

1) par iestāšanos stacionārā — piecus latus;

2) par katru stacionārā pavadīto dienu, sākot no otrās dienas — 1,50 latus;

3) par ārstniecisko manipulāciju — saskaņā ar labklājības ministra apstiprinātu cenrādi;

4) par iestāšanos dienas stacionārā — 2,50 latus;

5) par katru dienas stacionārā pavadīto dienu, sākot no otrās dienas — vienu latu;

■ par ārstēšanos stacionārā pieaugušajiem psihiatrijā, onkoloģijā un onkohematoloģijā, kā arī alkoholisma, narkomānijas un toksikomānijas ierobežošanas programmas

ietvaros un par rehabilitācijas otro posmu — 0,45 latus par katru stacionārā pavadīto dienu.

Kopējais pacienta iemaksas apmērs par katru hospitalizāciju (neskaitot maksu par ārstnieciskajām manipulācijām) pieaugušajiem nedrīkst pārsniegt 25 latus.

No pacienta iemaksas atbrīvotās kategorijas saglabājas iepriekšējās:

— bērni vecumā līdz vienam gadam;

— bērni invalīdi vecumā līdz 16 gadiem;

— bērni vecumā līdz 18 gadiem, ja ārstējas sanatorijā;

— bērni un skolēni, ja tiek veiktas profilaktiskās apskates bērnudārzā un skolā;

— bērnu namu, bērnu patversmju, ģimenes bērnu namu, bērnu bāreņu aprūpes centru, specializēto bērnu invalīdu iestāžu un internātskolu audzēkņi;

— grūtnieces, ja tiek saņemti ārstniecības pakalpojumi, kas saistīti ar grūtniecības un pēcdzemdību novērošanu un grūtniecības norisi;

— politiski represētās per-

sonas un Černobiļas atom-
elektrostācijas avārijas seku
likvidācijā cietušās personas;

— trūcīgās personas, kas
par tādām atzītas Ministru ka-
bineta noteiktajā kārtībā;

— tuberkulozes slimnieki
un pacienti, kuriem veic iz-
meklējumus tuberkulozes
noteikšanai;

— personas, kas saņem
ārstnieciskos pakalpojumus
sakarā ar saslimšanu ar in-
fekcijas slimībām, sifilisi,
AIDS;

— personas, kas saņem
neatliekamo medicīniskās
palīdzību;

— valsts speciālās
ciālās aprūpes centru pas-
valdības pansionātu aprūpē
esošās personas;

— visi iedzīvotāji, ja tiem
veic profilaktiskās apskates
labklājības ministra noteik-
tajā kārtībā;

— visi iedzīvotāji, ja tiem
tiek veikta aktīvā imūnter-
apija normatīvajos aktos no-
teiktajā kārtībā vai pasīvā
imūnterapija labklājības mi-
nistra noteiktajā kārtībā.

Sagatavoja L.Kirillova

Tiek uzsākta gāzes vada celtniecība

Jau aprīlī akciju sabiedrība «Latvijas gāze» un Preiļu novada dome parakstīja priekšlīgumu par gāzes vada celtniecību līdz Preiļiem un dabas gāzes piegādi, bet pašlaik jau uzsākti priekšdarbi gāzes vada būvei, «Novadnieku» informēja Preiļu novada domē.

Noslēgtais priekšlīgums

paredz, ka līdz šī gada 1. oktobrim, bet ne vēlāk kā līdz 1. decembrim akciju sabiedrība «Latvijas gāze» apņemas izbūvēt tīklus un piegādāt dabas gāzi līdz pilsētas centrālās katlu mājas (Liepu ielā) sienām. Pēc līguma darbi bija jāuzsāk 5. maijā. Vienlaikus notiek projektēšana gāzes vada tīkliem pa pilsētu.

Kā pastāstīja novada domes izpilddirektors Vilhelms Veleckis, projektēšanu un celtniecību kavē tas, ka Latvijā ir maz licencētu firmu, kas nodarbojas ar gāzes vadu projektēšanu. Vienlaikus gāzes vada būves dēļ kavējas arī citi darbi pilsētā. Notiek saskaņošana, lai vēlāk nenāktos uzlauzt jaunuzklātu asfaltu uz

ielas vai izpostīt zālāju.

«Latvijas gāze» mainīja savu sākotnējo nostāju pievadīt gāzi tikai līdz centrālajai katlu mājai. Tagad tiek paredzēta iespēja nākotnē dabas gāzi izmantot arī individuālajā sektorā un pilsētas dzīvojamajā fondā.

L.Kirillova

Pieredzējuši vadītāji bez atlīdzības konsultē uzņēmumus un organizācijas

Jebkurš privāts vai valsts uzņēmums, kas nav ārvalsts jomas filiāle vai kopuzņēmums, var izmantot Nīderlandes vadības sadarbības programmas (NVSP) pakalpojumus. Nīderlandes konsultāciju programmas īpašas uzmanības lokā ir privāti uzņēmumi — mazās vai vidēja mēroga firmas, kurām nav pietiekami līdzekļu, lai algotu konsultantu. Aicināt ekspertus no NVSP ir izdevīgi, jo izmaksas ir nelielas.

NVSP konsultanti var palīdzēt dažādu nozaru rūpniecības, lauksaimniecības, tirdzniecības un citu jomu uzņēmumiem — jaunu plānu formulēšanā un izstrādāšanā, strukturālajā reorganizācijā, vispārējās vadības, ražošanas, mārketinga, finansu vadības un citos jautājumos.

Konsultanti ir pensionāri — agrākie vadītāji un vadošie speciālisti, kuru vidējais vecums — 60 gadi. Viņiem ir

liela pieredze un zināšanas dažādās nozarēs un specialitātēs. Eksperti runā angļu, vācu vai franču valodās, ļoti reti — krievu vai latviešu valodā.

NVSP ekspertiem apmaksā aviobiļeti turp un atpakaļ, apdrošināšanu un nelielu kabatas naudu. Izmaksas uz vietas — dzīvošana, ēdināšana, transports un, ja nepieciešams, darba telpa — sedz uzņemošā organizācija. Misijas ilgums var svārstīties no septiņām dienām līdz sešām ne-

dēļām, iespējamas arī atkārtotas vizītes.

Lai uzaicinātu pie sevis ekspertu, nepieciešams aizpildīt speciālas veidlapas (grieztijs Preiļu novada domes attīstības plānošanas daļā pie Sanitas Meļko, tālrunis 53-22766). Aizpildītās veidlapas jāšūta uz Nīderlandes vadības sadarbības programmas pārstāvniecību Latvijā.

Sanita Meļko,
Preiļu novada domes projektu vadītāja

LAUKSAIMNIEKIEM, REDAKCIJAS SLEJA

Jūnijā būs lauksaimniecības skaitīšana

No 1. jūnija līdz 5. jūlijam LR Centrālā statistikas pārvalde organizē lauksaimniecības skaitīšanu visā Latvijā, «Novadnieku» informē Preiļu rajona statistikas nodaļas vadītāja Konstantina Seile.

Šomēnes katrā pagastā tiks izraudzīti skaitītāji, kā arī skaitīšanas pārraugi, kopumā rajonā strādās vairāk kā 100 apmācītu skaitītāju. Centrālā statistikas pārvalde ar šiem cilvēkiem slēgs darba līgumus uz noteiktu laiku, viņi apņems atalgojumu. Skaitītājiem tas būs Ls 2,50 par katru atbilstoši un pareizi aizpildītu anketu, plus 25 santīmi transporta kompensācijai par katru saimniecības apmeklējumu. Pārraugi saņems 40 santīmus par katru pārbaudītu anketu. Laikā no 1. jūnija līdz 5. jūlijam skaitītāji apmeklēs katru lauku saimniecību, kur īpašumā vai lietošanā esošā zemes platība ir lielāka par 1 hektāru, kā arī tās saimniecības, kur pēdējā kalendārā gada laikā (ja jauna saimniecība, tad proporcionāli nostrādātajiem mēnešiem) pārdošanai saražotās lauksaimniecības produkcija vērtība ir lielāka par 1000 latiem neatkarīgi no lauksaimniecībā iznantojamās zemes platības. Lauksaimniecības skaitīšana Latvijā pēdējoreiz notika 1939. gadā, esošie dati par lauku saimniecībām ir nepilnīgi un visai aptuveni, jo ikgadējais lauku saimniecību apsekojums, ko statistikas nodaļa veic katru gadu, sniedz ziņas vidēji par 30 saimniecībām katrā pagastā. Šādu lauksaimniecības skaitīšanu pieprasa arī Eiropas Savienības direktīvas, lai iegūtu visaptverošu un ticamu informāciju par lauksaimniecību atbilstoši starptautiskajai metodoloģijai un praksei. Preiļu rajonā tiks aptaujātas vairāk kā 11 000 saimniecības, katrs skaitītājs apmeklēs līdz 80 lauku sētas.

Ziņas netiks izpaustas

Saskaņā ar LR Valsts statistikas likumu ziņas, ko skaitītājs ierakstīs lauksaimniecības skaitīšanas veidlapā, netiks izpaustas. Centrālā statistikas pārvalde iegūto informāciju izmantos vienīgi kop-savilkumu datu iegūšanai, grupēšanai, sociālekonomisko procesu analīzei.

Skaitītājs, kurš ieradīsies jūsu lauku saimniecībā būs speciāli apmācīts, kā aizpildāma veidlapa, viņam jāuzrāda arī apliecība un fotogrāfija, lai respondents varētu pārliecināties, ka saimniecībā nav ieradies viltvārdis. Ziņas anketā uzrādāmas par vienu mājsaimniecību. Tas nozīmē, ja saimniecībā strādā vairākas ģimenes, piemēram, vecāki un pieaudzis dēls vai meita ar savu ģimeni, aizpildāma viena anketa.

Skaitīšanai vēlams sagatavoties laikus

Skaitīšanas rezultātā paredzēts iegūt informāciju par zemes izmantošanu (kopējā platība, lauksaimniecībā izmantojamā, aramzeme, ilgga-dīgie stādījumi, pļavas, gani-

bas, mežu platības u.c.), sējumu platībām (graudaugi, pākšaugi, tehniskās kultūras, kartupeļi, dārzeņi, lopbarības kultūras), atklātā lauka dēstu audzētavām un dekoratīvajām kultūrām aizņemtajām platībām, siltumnīcām, augļu dārzēm, ogulājiem (kopējā platība, koku un krūmu skaits), mēslojumu, augu aizsardzības līdzekļu un kalpošanas materiālu lietošanu 2001. gada ražai, mājlopu, mājputnu, bišu saimju skaitu.

Skaitītāji apkopos datus arī par būvēm, infrastruktūru un tehnisko aprīkojumu — būvju (mājas, dzīvokļa, kūts, staļļa u.c) skaitu un kopējo platību, uzcelšanas un rekonstrukcijas gadu, kalšu, nojumu, garāžu, remontdarbnieku skaitu un platību, pagrabu un glabātuvju skaitu un ietilpību, tehnikas (kravas automašīnu, riteņtraktoru, kāpurķēžu traktoru, motobloku, traktoru piekabju, traktorvilkmes arklu, kultivatoru, smidzinātāju, sējmašīnu, plāvēju, piena dzesētāju un citas tehnikas) skaitu un izlaiduma gadu.

Anketā atzīmēs arī datus par ūdensapgādi saimniecībā, notekūdeņu aizvadišanas sistēmu, atkritumu izvešanu, apgādi ar elektroenerģiju, gāzes piegādi, sakariem (telefons, mobilais telefons, datortors, internets). Jāuzrāda arī saimniecībā nodarbināto personu skaits, kā arī galvenie ienākumu gūšanas avoti (mājamatniecība, lauku tūrisms, lauksaimniecības produktu pārstrāde, mežsaimniecība, kokapstrāde, ligumdarbi u.c.). Anketu aizpildīs skaitītājs, bet saimniecības vadītājs ar

savu parakstu apliecinās ierakstu pareizību. Lai nepieciešamo ziņu sniegšana nebūtu apgrūtināta, tai vēlams sagatavoties jau laikus.

Aicina būt atsaucīgiem

Rajona Statistikas nodaļa aicina iedzīvotājus būt atsaucīgiem un saprotošiem. K.Seile atzīst, ka lielas problēmas lauksaimniecības skaitīšanai nevajadzētu radīt, jo pavisam nesen notika liela tautas skaitīšana un iedzīvotāji visticamāk skaitītāja parādīšanos savā saimniecībā uztvers ar sapratni. Viņa arī vēlreiz uzsvēra, ka nav jābaidās sniegt datus par saimniecību, jo tie tiks izmantoti tikai un vienīgi statistikas nolūkos, kas nekādi neļaus tieši identificēt kādu fizisku vai juridisku personu.

Pēc K.Seiles teiktā sarežģījumi varētu rasties vienīgi tajos gadījumos, ja cilvēkam ir zemes īpašums pagastā, bet pastāvīgā dzīves vieta ir pilsetā. Tādā gadījumā skaitītājam neizdosies saimniekus satikt viņu lauku īpašumos. Lai iegūtie statistikas dati būtu pēc iespējas pilnīgāki, pilsētniekiem, kam ir lauku īpašumi, pēc pieraksta adreses tiks izsūtīti uzaicinājumi ierasties tuvākajā statistikas nodaļā. K.Seile aicina būt atsaucīgiem īpaši tos īpašniekus, kas nedzīvo savos lauku īpašumos, un pašiem griezties rajona statistikas nodaļā vai arī Centrālajā statistikas pārvaldē Rīgā, kur uz vietas arī varēs aizpildīt anketas.

G.Kraukle

Sēklaudzētājiem lauku apskates jāpiesaka līdz 1. jūnijam

2002. gada ražai sējumos jābūt izmantotai sertificētai sēklai, sākot no IS (izlases) un beidzot ar C2. Tikai tādā gadījumā zemnieki saņems hektārmaksājumus par graudaugiem. Kas jāzina, lai šādu sēklu iegūtu un nākamgad zemnieks sevi varētu nodrošināt ar sertificētu sēklu?

Bez reģistra neiztikt

Obligāts nosacījums ir līdz 2001. gada 1. oktobrim Lauku atbalsts dienesta Dienvidlatgales reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē iesniegt deklarāciju par 2001. gadā iegūto ražu. Tāpat katram, kurš vēlēšies nodarboties ar sēklas audzēšanu un sertificēša-

nu, jāreģistrējas sēklaudzētāju reģistrā. Kā informēja Valsts augu aizsardzības dienesta sēklu kontroles departamenta (SKD) Preiļu daļas vadītāja Malda Lejiņa, šim nolūkam jāraksta pieteikums uz noteiktas formas veidlapas, ko var saņemt SKD Preiļu sektorā. Pēc dokumentu sakārtošanas departaments izsniegs sēklaudzētāja reģistrācijas apliecību, kurā uzrādīts sēklaudzētāja kods un reģistrācijas numurs. Pakalpojums maksās aptuveni 6 latus. Lai reģistrētos un saņemtu apliecību, saimniecībai jāatbilst noteiktiem standartiem — jābūt noliktavām, nodrošinātai sēklu tīrīšanai. Ja nav reģistrācijas apliecības, lauku apskates netiek veiktas un audzētājs nevar saņemt sēklas sertifikātu.

Veiks lauku apskati un analīzes

Pēc lauku apsēšanas, kas plānoti sertificētas sēklas iegūšanai, zemniekam jāraksta pieteikums lauku apskatēm. To var izdarīt līdz 1. jūnijam SKD Preiļu sektorā, aizpildot pieteikuma veidlapu. Lauku apskati veiks SKD inspektors, tas parasti notiek sējumu vārpošanas perioda sākumā — jūnija beigās, jūlijā. Apskate tiek veikta vairākās vietās, tās izmaksas atkarīgas no graudaugu šķirnes un sējumu platības. Vidējā cena, sākot no Ls 1,50 par hektāru.

Pēc ražas novākšanas inspektors noņems sēklas paraugus, veiks to analīzi — noteiks tīrību, dīdžību, mitrumu un citus rādītājus. Inspektors

aizpildīs sēklas parauga kvalitātes noteikšanas kartīti. Ja sējmateriāls atbildīs visām prasībām, tajā nebūs citu šķirņu piejaukuma, tiks izdots sēklas sertifikāts, kas dos tiesības audzēt un tirgot sertificētu sēklu.

M.Lejiņa teic, ka sertificēšanas process ir samērā sarežģīts. Ja kvalitāte neatbilst noteikumiem, sēkla tiek izbrāķēta, tas var notikt pat vairākas reizes, jo sējmateriāla kvalitāti ietekmē daudzi faktori. Varbūt bijusi nepareiza sējumu kopšana vai pieļautas kļūdas novākšanas procesā — nav pienācīgi attīrīta vai izkaltēta. Zemniekiem pašiem jāreķina, vai audzēs sēklu sertifikācijai vai arī iepirks jau sagatavotus graudus.

G.Kraukle

NOVADNIEKS

Jūsu jautājumus un ierosinājumus uzklāsim pa tālr. 1-53-07056.

Valsts pieder valdībai

Pilnīgi nejausi man tika uzdots jautājums, — ko tev visvairāk, nu ļoti ļoti, gribētos. Atbilde nāca momentāni. Dzīvot normālā valstī! Tajā valstī, kas tika nodibināta 1920. gadā un kura būtu pastāvējusi līdz šai dienai bez sarkana ieliktna 50 gadu ilgamā. Kāda šī valsts būtu šodien! Bet labāk par to nedomāt. Pietiktu tāda neliela prieciņa kā normāla valsts šajos pēdējos gados. Pietiktu ar to, ka valsts piederētu valstij. Kā ir mūsmājās? Valsts pieder valdībai.

Šajā valstī, kas pieder valdībai, liela daļa pavalstnieku elementāri cieš badu. Es nedomāju, ka gadu garumā bērnu ēdināšanu ar kartupeļiem un margarinmaizēm var nosaukt par kaut ko citu nekā par badu.

Vārda tiešā nozīmē badināties piespiestas medmāsu ģimenes. Ļoti ļoti pieticīga margarīna kārtiņa uz maizes ir skolotāju ģimenēs. Un neba tikai šo profesiju pārstāvji ar savu darbu nopelna plikas dzīvības vilkšanai. Tas pats attiecas uz bibliotekāriem, laborantiem, zinātniekiem, pasniedzējiem. Skumji kļūst, redzot, kādi izskatās bērni, kad izkūņojas no ziemas apģērba. Pelēka āda, liesi vaidziņi, kārni augumiņi. Ādas pelēkums — pirmais liecinātājs par vāju uzturu. Pediatri nopūšas, — jā, bērni nesaņem normālu uzturu. Un ne jau tikai tie, kuru vecāki nodzērušies un sazin kur aizklidusi.

Uz visa šī fona interesanti palūkoties, kas notiek valdībai piederošā valstī. Tur, izrādās, lauz galvas, cik maksāt par mākoņu izdešanu, lai jubilejas salūts būtu labi redzams no visiem valdības troņiem. Tur, izrādās, ir valsts kase ar divām durvīm. Aiz vienām ne lūgt nesameklēsi trīs vai četrus miljonus, lai medmāsu algas paugstinātu vismaz par divdesmit latiem mēnesī. (Starp citu, kas ir divdesmit lati? Pēc vienu cilvēku aprēķiniem — iespēja divdesmit dienas nopirkt maizes kukulīti plus baltmaizes klaipiņu plus piena paciņu plus 200 gramus desas. Pēc otru aprēķiniem — puse no kārtīgu pusdienu cenas kārtīgā ēstuvē.) Aiz otrām valsts kases durvīm mierīgi paņemami 170 miljoni, lai būvētu halles 2006. gadam, kad mēs — bagātnieku tautiņa, lepni pielūdzām uz savu zemīti pasaules hokeja čempionātu. Pavisam necili, klusitiņām, vienā rindiņā kaut kur presē pavidēja informācija, ka tīrā peļņa no šī pasākuma varētu būt apmēram ... divi miljoni latu. Tikai.

Mūsu valstī, kas pieder valdībai, ir bezgala viegli manipulēt ar cilvēku prātiņiem. Viegli iestāstāms, ka kaut kas nenozīmīgs ir sazin kas. Piemēram, hokejs. Šogad un arī pagājušajā gadā noskatījies visas iespējamās hokeja čempionāta spēles. Jā, samērā ar lielu aizrautību. Bet nezaudējot vēsu prātu. Spējot novērtēt, ka pasaules bagātniecēm — ASV, Japānai, Norvēģijai — tas ir viens no daudziem tādiem pasākumiem, kā dēļ masveidīgi nav jājuk prātā. Ka viņu hokejistiem nav jāsitās bezmaz uz dzīvību vai nāvi kā nabadzīgajiem ukraiņiem, baltkrieviem vai latviešiem. Ka, piemēram, Eirosporta televīzijas programmā čempionātam nemaz nebija pievērstā lielāka uzmanība par citiem tajā laikā pasaules valstīs notiekošiem sporta pasākumiem. Un viņu līdzjutēji, maigi izsakoties, smīn, par tā dēvētajiem pasaulē atraktīvākajiem faniem. Viņi valstu labklājību vērtē pēc tās pilsoņu pārtības, bet nevis pēc ākstu raibuma.

Pērn — Sanktpēterburgā, vēl pēc dažiem gadiem — Latvijā. Gardākos un ienesīgākos kumosus pasaules dūži nemaz tik viegli no rokām neizlaižtu.

Pagaidiet, medmāsas, skolotāji, ģimenes, mātes, bērni. Gribas ēst? Uzkrāsojiet uz sejinām trīs svītras, paņemiet aliņu un ejiet aurot. Valstī, kas pieder valdībai, patīk cilvēki, kas nedomā.

L.Rancāne

18. MAIJS — STARPTAUTISKĀ MUZEJU DIENA

● 1910. gadā Jākobštātē (Jēkabpilī) darinātajā vizītportretā, ko muzejam dāvājusi Lidija Pastore, redzama Marija Caunīte-Tuhta. Šī skaistā sieviete bija skolotāja un no 1907. līdz 1940. gadam strādāja Preiļos.

Mūsu vēsture ir mūsu cilvēkos

Kļūdās tie, kuri apgalvo, ka muzeji ir kas smags, pieblīvets un pieputējis, tā teikt, laika zoba un ķirmju sagrauzts. Var jau būt, ka kaut kur tā arī ir, taču Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs, neskatoties uz savu saspiestību mazajā vārtsarga namiņā un šķūnišos, kas tiek dēvēti par fondu glabātuvēm, ikvienam ienācējam atstāj gaišu, moderna un informatīvi bagātu muzeja iespaidu.

Muzeja fondos pašlaik ir 15 tūkstoši krājuma vienību. Pagājušā gada laikā to skaits papildinājās par sešiem simtiem, bet šogad nākuši klāt jau 300 ieguvumi. Jautāta, vai lauku muzejam tas ir daudz vai maz, muzeja direktore Tekla Bekeša skaidroja, ka, ņemot vērā materiālās un finansālās iespējas, šāds krājums esot pilnīgi pietiekams nōrmālam darbam, dažādu ideju realizēšanai un jaunu vēsmu iedzīvināšanai.

Preiļos vienmēr bijusi inteliģence

Muzeju darbinieku profesionālajos svētkos Tekla Bekeša vissirsnīgākos vārdus un laba vēlējumus caur «Novadnieka» lappusēm sūta tiem atsaucīgajiem cilvēkiem, ar kuru nesavtīgu gādību muzeja fondi papildinās ar jauniem eksponātiem. Visas muzeja darbinieces bija vienisprātis, ka pēdējā laikā muzejam visvairāk informācijas klāstu bagātināt palīdzējusi Preiļu iedzīvotāja Lidija Pastore.

Lidijas kundze dzimusi un augusi Preiļos, kur viņas mamma Marija ilgu laiku strādājusi par skolotāju. Pēc kara Lidijas kundze dzīvojuši un strādājusi Rīgā, tikai pēdējo gadu desmitu atkal aizvadot dzimtajā pilsētā. Ja tik gudru, inteliģentu un saprotošu cilvēku būtu mazliet vairāk, Preiļu vēsturi mēs izpētītu perfekti, vismaz pēdējo gadsimtu noteikti, saka Tekla Bekeša. Pateicoties Lidijas Pastores muzejam nodotajiem eksponātiem, daudzas lietas pilsētas attīstībā un notikumos pagājušā gadsimta divdesmitajos, trīsdesmitajos un četrdesmitajos gados parādās daudz skaidrāk.

Pastkartes un fotogrāfijas par Preiļu un apkārtnes notikumiem, lieliski saglabātas mantas Lidijas kundze nodevusi muzeja rīcībā. To vidū galda un rokas pulkstenis, slavenajā Kuzņecova fabrikā ražota ziedu vāze, stikla trauki, kas iegūti kādā balvu izlozē lauksaimniecības skolā. Tādas un vēl daudzas citas savam laikam raksturīgas lietas tagad glabājas krājumos. Lidija Pastore šajās mantās ir saskatījusi vērtību, kas turpmāk arvien pieaugs. Pilnīgi iespējams, ka citu saimnieku rokās tās nonāk-

● 1939. gada 28. oktobris. Preiļu skolnieces — mazpulka dalībnieces: 1. rindā no labās Leokādija Ilgača un Taņa Saleniece, 2. rindā Nadežda Andrejeva-Zagorska, Janīna Ilgača un Lidija Pastore.

tu pilsētas izgāztuvē vai kādā krāmu glabātuvē.

Nekad nebiju domājusi, ka Preiļos divdesmitā gadsimta trīsdesmitajos gados bijis tik plašs un spēcīgs inteliģences slānis, savās pārdomās dalās Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja krājuma galvenā glabātāja Valentīna Brice. Taču, ieklausoties Lidijas kundzes stāstījumā, pārliecinājos, ka Ulmaņa laiku inteliģence Preiļos vienmēr cieši turējusies kopā, viņi rīkojuši saietus, sarīkojumus, svētkus. Pat tagad ir ko dzirdēt un ņemt vērā.

Preiļu, novada un visa rajona vēsture nav tikai papīros fiksēti gadskaitļi, datumi, uzvārdi un notikumi. Vēsture ir cilvēki, viņu atmiņas par šiem notikumiem. Reizēm daudz vairāk par kādu faktu liecina nevis oficiāls atstāsts, bet lietišķā, kas piederējusi kādam notikumam līdzdalībniekam. Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja darbinieki priecājas par jebkuru dāvinājumu.

Gada lielākais devums — jauna ekspozīcija

Vakar, 18. maijā, slavenā Latgales keramiķa Polikarpa Čerņavska mājās Preiļos tika atklāta šim Latvijā un pasaulē pazīstamajam māksliniekam veltīta jauna ekspozīcija. Tās veidošanā piedalījās Preiļu rajona padome, Preiļu novada dome, muzejs un mākslinieka mantinieki.

«Man Polikarps Čerņavskis vienmēr ir līcis kā laucinieku gudrības, izcila godīguma un neaptraipītas sirdsapziņas tūradnis» — šie gleznotāja Jāzepa Pigožņa vārdi likti par izstādes motu, kur jaunā gaismā parādīsies Meisters un personība. Trīspusējais līgums starp muzeju, novada domi un keramiķa mantiniekiem bija pamatā idejai ne tikai saglabāt meistara mājas un viņa darba vietu, bet arī radīt apstākļus gadiem vākt mākslinieka darbu izstādīšanai un iespējas ar laiku piedāvāt ekskur-

santiem un citiem interesentiem pašiem izmēģināt roku māla pārveidībā.

Šonedēļ atklātā ekspozīcija nav radusies tukšā vietā. Muzeja fondos ir pietiekami materiāla par mākslinieka mūžu no bērnu dienām Silajāņu pusē līdz tautas un valdības atzinības izrādījumiem — 1989. gada martā LPSR Augstākās padomes prezidija piešķirtajam Nopelniem bagātā mākslas darbinieka goda nosaukumam un 1996. gada 22. janvārim, kad Polikarps Čerņavskis tika iecelts par Triju Zvaigžņu ordeņa virsnieku.

Veidojot jauno ekspozīciju, muzeja darbinieki par savu mērķauditoriju izvēlējās skolēnus, studējošo jaunatni un inteliģenci, kas ir visbiežākie muzeja apmeklētāji. Ir ņemti vērā aptauju un anketēšanu rezultāti, kas liecina — cilvēki vēlas redzēt ekspozīciju, kas nav atrauta, bet, gluži otrādi, cieši saistīta ar šodien, kurā ir jūtamas mūsdienīgas vēsmas.

Čerņavska mājas remontu finansēja Preiļu novada dome, ekspozīcijas mēbeļu un fotoreprodukciju izgatavošanu apmaksāja Preiļu rajona padome. Muzeja darbinieču uzmanības lokā bija ekspozīcijas mākslinieciskā un saturiskā puse. Bet vislielāko pretimnākšanu un pacietību lielajā pārmaiņu laikā izrādīja mājas saimnieki, keramiķa mantinieki, par ko muzeja ļaudis ir ļoti pateicīgi.

No Silajāņiem līdz pasaules atzinībai

Kā var pārliecināties ikviens Čerņavska mājas muzeja apmeklētājs, šoreiz plaši izklāstīts mākslinieka Silajāņu posms. Ir materiāli par cilvēkiem, no kuriem viņš mācījies un kas lielā mērā ietekmējuši keramiķa dzīvi — par Andreju Paulānu, Polikarpu Vilcānu, mākslas zinātnieku Jāni Pujātu. Savu redzējumu par māla brīnumdari izteikuši cilvēki, starp kuriem Čerņavskis veidojies kā spēcīga personība starp līdzīgiem —

Jāzeps Pigoznis, Antons Kūkojs, Andris Vējāns, Pēteris Jurciņš, etnogrāfi Cimermaņi, Pēteris Zeile, Pēteris Gleizdāns.

Ekspozīcija stāsta arī par Polikarpa Čerņavska audzēkņiem, kuru ir tikai pieci: Vaclavs Babris, Aleksandrs Rečs, Vladimirs Ivanovs, Jāzeps Čerņavskis un Jāzeps Caics.

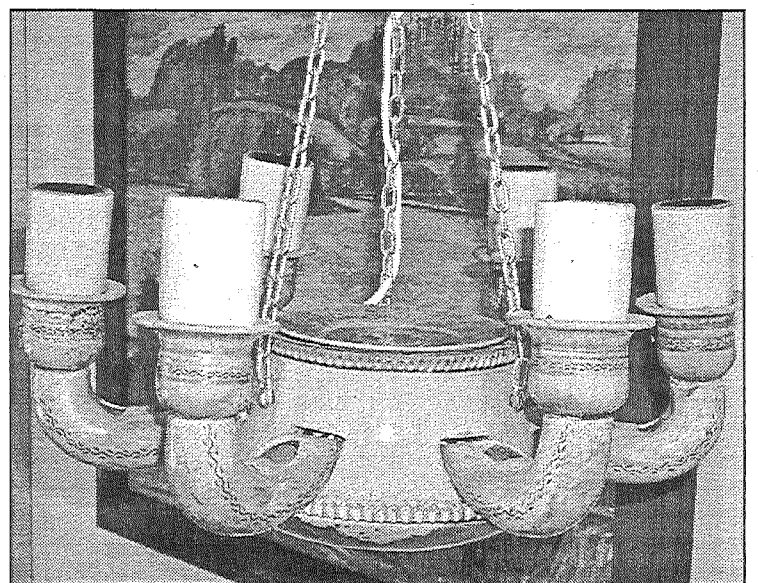
Par jebkura keramiķa meistarības kalngalu tiek uzskatīts svečturis. Tāpēc arī jaunās ekspozīcijas centrs ir slavenais vienpadsmitzūburu svečturis, ko veidojušas Polikarpa Čerņavska rokas. Keramiķa darbi šoreiz ir sagrupēti — krūzes, vāzes, saimniecības trauki, servīzes, šķīvji un sīkplastiķa. Bet ir kāda lieta, ko speciālisti sauc par unikālu ne tikai Latvijā vien. Tās ir Polikarpa Čerņavska

veidotās māla lustras, no kurām ekspozīcijā uzstādīta un darbojas tikai viena. Piecpadsmit kilogramus smagais viedošanas pārsteidz, ir gracioss un reizē vienkāršs, gaišajos glazūras lāsmojumos atspoguļojas spuldziņu un saules atspulgi.

□□□

Preiļu vēstures un lietišķās māslas muzejs gaida apmeklētājus. Ne tikai ekskursantus, bet arī ieinteresētus cilvēkus, kuri ar mieru dalīties savās atmiņās, zināšanās un informācijā. Ikviens tikšanās un saruna muzejā stiprina pārliecību, ka mūsu vēsture ir mūsu cilvēkos.

L.Kirillova

● Unikālā 1962. gada ziemā radītā lustra. Pēc toreizējās Preiļu rajona izpildkomitejas pasūtījuma meistars izveidoja trīs šādas lustras, kuras tomēr netika uzstādītas, jo izrādījās pārāk smagas. Lai izveidotu lustras, Čerņavskis izrādījis visu ziemu un izdedzinājis trīs cepļus. Foto: M.Rukosuļevs

DRAVNIĒKU PAMATSKOLAI — 80 GADI

Sapņa pils cēlāji un līdzdalībnieki

Skolas lepnums — zinātkārie skolēni un skolotāji, kas piepilda šo zinātkāri

Īsi pirms skolas jubilejas svinībām «Novadnieks» ciemojās Dravnieku pamatskolā. Direktore Evelīna Visocka vēlējas ar labu vārdu pieminēt skolas pedagogu saimi, kas patiešām to ir pelnījusi. Pilnīgi visiem Dravnieku pamatskolas pedagogiem ir augstākā pedagogiskā izglītība. Ja Preiļu rajons ar 83,5 procentiem ir to sešu Latvijas rajonu skaitā, kurā ir visaugstākais pedagogu izglītības līmenis (ar augstāko pedagogisko izglītību), tad, neapšaubāmi, tas ir Dravnieku skolotāju nopelns. Dažiem šīs skolas skolotājiem ir arī augstskolas diplomiem. Viņi atstāja darba pieredzi ar jaunākajām pedagogijas atziņām apvieno Valentīna Mičule, kurai skolotājas darba stāžs ir 30 gadi un Eugenija Broka, kura jaunajām paaudzēm palīdz apgūt zināšanas vairāk nekā 40 gadus. Abām cienījamajām pedagogēm Dravnieku pamatskola ir vienīgā darba vieta. Kopš 1973. gada skolā strādā Anna Ivbule.

Ar radošu pieeju pret darbu atiecas jaunāka gadagājuma pedagogi: Aivars Broks, Solvita Erta, Ilga Skabe, Inta Brence, Ina Budreviča.

Skolotāja profesiju un darbu sadzīvē skolā izvēlējušās arī citas skolas absolventes: Irēna Mičuliša, Inta Broka, Anita Betlere un Ārija Pudule.

Kvalificētā pedagogiskā kolektīva veikums šajā mācību gadā ir patiešām apsveicams — rajonā starp lauku pamatskolām Dravnieku pamatskola ieguvusi pirmo vietu, vērtējot panākumus mācību priekšmetu olimpiādēs. 15 skolēni kopā ieguvuši 22 godalgotas vietas. Visvairāk godalgotu vietu — piecas — piešķirts skolotājas Valentīnas Mičules audzēkņiem.

Stabulnieku pagasta padome jau vairākus gadus pēc kārtas mācību gada beigās piešķir prēmijas godalgotu vietu ieguvējiem olimpiādēs, konkursos, sporta sacensībās. Tas notiek vienlaikus ar lielo noslēguma svētku koncertu, uz kuru tiek aicināti arī vecāki.

Šogad skolā darbojas mūzikas, teātra, sporta, datorzinību, veselības un ticības mācības, tautu deju, sporta deju pulciņi. Dravnieku skolas skolēni piedalās ne vien rajona olimpiādēs, bet arī sporta sacensībās, konkursos. Šajā mācību gadā pirmās vietas iegūtas rudens krosa stafetēs un dambretē, otrā vieta — tautas bumbas sacensībās, trešā — Preiļu kausa izcīņā minifutbolā meitenēm. Arī individuāli skolēni ieguvuši godalgotas vietas — dambretē, svaru bumbas celšanā, četrciņā «Draudzība». Labi rezultāti gūti rajona

konkursos «Es un mana skola», «Pasaule tev apkārt», «Ceļu satiksmes noteikumu konkursā», teātru un literāro uzvedumu skatē.

Skolēniem ir visas iespējas iepazīt savu novadu, dzimto pusi, Latviju. Katra mācību gada rudenī un pavasarī skolēni dodas ekskursijās. Sākumskolas bērni — pa Latgali, lielākie — tālākos ceļos. Garīguma izkopšanai iecienīti braucieni uz Aglonu. Par to nenogurstoši rūpējas direktores vietniece ārpusklases darbā Rita Surgunte.

Skolas absolventi lielākoties turpina mācības vidējās mācību iestādēs. 28 jaunieši, kas savulaik absolvējuši Dravnieku pamatskolu, pašlaik ir Latvijas augstskolu studentu pulkā. Kopš 1974. gada 21 absolvents ieguvusi pedagogisko izglītību, kas nozīmē, ka Dravnieku skolotāji savu profesiju audzēkņiem prot parādīt no gaišākās puses. Desmit absolventi apguvuši ārsta profesiju.

Ko vecais zvans sauks atkal skolas solā

Dravnieku pamatskolas absolventi strādā visās dzīves jomās. Vienu gadu šajā skolā mācījās un to absolvēja mākslinieks Jāzeps Pigoznis. Skolas direktors Jāzeps Liepiņš prata saskatīt zēna talantu un viņu pēc skolas beigšanas aizveda uz Rīgu. Profesoru Antonu Skuteli ārstu sabiedrība pazīst kā medikamentu izgudrotāju un daudzu publikāciju autoru. Beidzēju skaitā ir divu pašvaldību — Viļānu domes un Galēnu pagasta padomes vadītāji Juris Tučs un Leontīna Saleniece. Par uzņēmējiem kļuvuši Vitālijs Pastars, Gunārs Svilāns, Jāzeps Ivanāns. Marija Bernāne ir Siļukalna pamatskolas direktore, Natālija Buile ieņem amatu Izglītības un zinātnes ministrijā. Bet desmiti un desmiti absolventu, kurus kādreiz uz stundām aicināja vecais skolas zvans, godprātīgi darbojas tajā vietā, kurā dzīve viņus nolikusi — pārdevēja, kontroliera, sanitāra, arāja, cepēja, šuvēja un citos amatos, un gan jau kāds sirds stūrītis iekņudās, dzirdam pieminot Dravnieku pamatskolas vārdu.

Jānis Putins, viens no bijušajiem skolotājiem, atmiņās, ko savākusi un apkopojusi 7. klase, raksta: «Liekas, ka pats esi līdzdalībnieks skolēna sapņa pils celtniecībā». Pa visiem gadiem kopā sapņu pils celšanā šajā skolā palīdzēts 827 (vecajā ēkā) un 395 (jaunajā ēkā) skolēniem. Tas ir 80 gadus dzīvē izvadīto absolventu skaits.

Gatavošanās svētkiem gada garumā

Visnopietnākā gatavošanās astoņdesmitgades svinībām sākās ar projektu nedēļu. 7. klases skolēni pētīja tēmu par skolas bijušajiem un pašreizējiem skolotājiem. 5. un 2. klases bērni izgatavoja vecās

Rēzeknes apriņķa Vidsmuižas pagasta Polkoronas pirmās pakāpes pamatskola tika atvērta 1921. gada 25. oktobrī Polkoronas muižas kungu dzīvojamajā ēkā, kas tika piešķirta Vidsmuižas pagasta pašvaldībai.

Reizē ar zemi skolai iedalīja arī bijušās Polkoronas muižas augļu dārzu. Pirmais skolas pārzinis bija Aloīzs Stafeckis. Viņš rūpējās par jaunu kociņu izaudzēšanu skolas kokaudzētavā, kopa 60

bišu saimes. No tā skola ieguva savu tagadējo nosaukumu — Dravnieku pamatskola.

53 gadus skola atradās Polkoronas muižas ēkā, pēc tam pārcēlās uz jaunuzbūvēto ēku. Skolā strādājuši deviņi direktori. Visilgāk to vadījis pirmais direktors Aloīzs Stafeckis — 17 gadus, Pēteris Sangovičs — 10 gadus, Jānis Visockis — 14 gadus. Evelīna Visocka skolu vada kopš 1986. gada un ir desmitā skolas direktoru sarakstā.

● Dravnieku pamatskolas šī gada lepnums. Uzvarētāji mācību olimpiādēs rajonā un novadā: Elīna Erte, Vizma Mičule, Jānis Raubiško, Liāna Zvērbole, Liēna Broka, Santa Skaba, Madara Mediņa, Ginta Rubene, Kaspars Laizāns, Zane Pauņiņa, Lolita Stupāne, Dzin-tars Brūvers, Ilze Sērmais, Salvis Skabs. Kopā ar šiem skolēniem vajadzēja būt arī Jānim Sīlim, kurš fotografēšanās dienā nebija skolā. Par skolēnu zināšanu kvalitāti gādā direktora vietnieks mācību darbā Jānis Znotiņš.

● 5. klases skolēni demonstrē kopā ar 2. klases skolēniem gatavotos skolas ēku maketus. Bērni aizrautīgi prata stāstīt, kā mājas mēritas, izmēri pārvērsti mērogā 1:150 (jaunā skola) un 1:50, kā griezuši un līmējuši. Meitenes krāsojušas zāli un krūmiņus, mazākie bērni no žagariņiem veidojuši kociņus. Tagad visiem kopā prieks par padarīto un skaista dāvana skolai. Foto: M. Rukosujevs

un jaunās skolas ēkas maketus. Devītklasnieki apkopoja ziņas par izlaidumiem un absolventiem. 4. klase izdomāja, kāds būs skolas noformējums. Astotklasnieki izveidoja lielu grāmatu ar ziņām par skolas vēsturi. 6. klase izpētīja ārpusklases darba vēsturi. Arī pārējām klasēm bija savi uzdevumi. Projektu nedēļā tapa arī dziesma «Veltījums skolai» kurai vārdus sarakstīja skolotāja Anita Betlere, bet mūziku — Inta Brence.

Atmiņas. Atmiņas un atmiņas. Tām šodien pietiks laika visa vakara un nakts garumā. Vispirms

— oficiālais ievads, apsveikumi, koncerts Stabulnieku kultūras namā. Pēc tam, skatot vecajam zvanam, ciemiņi dosies uz skolu.

Direktore šodien teiks Paldies ar lielo burtu — skolēniem, pedagogiem, tehniskajiem darbiniekiem, pagasta padomei, skolas padomei, sponsoriem, vecākiem, absolventiem.

Rūpes par cienastu galdiem bija nodotas skolas padomes ziņā. Jubilejas svētku sagatavošanā iesaistījās vecāki Franciška Znotiņa, Ilga Upeniece, Regīna Ūsāne, Ārija Bogdanova, Valentīna Erte un

Jāzeps Ivanāns, kurš ir skolas padomes priekšsēdētājs.

Savai skolai daudzi tās bijušie darbinieki un absolventi sniedza palīdzīgu roku organizatoriskās un materiālās dabas jautājumu kārtošanā: Jāzeps Ivanāns, Vitālijs Pastars, Dmitrijs Ivanovs, Aigars Trūps, Gunārs Boltāns, Gunārs Svilāns, Edgars Bricis, Jānis Puzāks, Skaidrīte Vilcāne un Marija Audare. Zigmārs Erts ir atbildīgais par mūzikas skanējumu, bet «Novadnieks» šoreiz bija informatīvais sponsors.

L.Rancāne

PAŠVALDĪBĀS

Riebiņu pagastā

■ **IZVEIDOTA ADMINISTRATĪVĀ KOMISIJA.** Pagasta padomes sēdē apstiprināta un jau uzsākusi darbu pašvaldības administratīvā komisija piecu cilvēku sastāvā. Komisijas darbu arī turpmāk vadīs pieredzējušais Ivans Staričenoks, sekretāre būs Velta Zīmele. Vēl komisijā strādās Riebiņu vidusskolas direktore Anda Mihailova, policijas inspektors Oļegs Ivanovs un pagasta padomes priekšsēdētājs Voldemārs Adamovičs.

■ **PĀRVĒLĒTS VIETNIEKS.** Deputāti vēlreiz vēlēja pagasta padomes priekšsēdētāja vietnieku. Šoreiz tās bija aizklātas vēlēšanas, kā to prasa likums. Iepriekšējo reizi deputāti bija balsojuši atklāti. Par pagasta padomes priekšsēdētāja vietnieku atkārtoti ievēlēja Genovefa Uzulniece.

Rudzātu pagastā

■ **DARBOSIES PIECAS KOMISIJAS.** Pagasta padomē ir izveidotas piecas deputātu komisijas — privatizācijas un īres jautājumu, administratīvā komisija, teritoriālās reformas un attīstības, valsts un pašvaldības pasūtījuma un sociālās aprūpes komisija.

■ **IZSTRĀDĀS KANALIZĀCIJAS SŪKŅU STACIJAS REKONSTRUKCIJAS PROJEKTU.** Pašvaldība iedalījusi līdzekļus kanalizācijas sūkņu stacijas rekonstrukcijas projekta izstrādei. Jau noslēgts līgums ar SIA «Ekolot» par minētā projekta izstrādi, kopējā summa — Ls 354.

■ **PAGASTA CEĻU SAKOPŠANAI, SLIMNĪCAS IZDEVUMIEM, BĒRNĪBAS SVĒTKIEM UN IZLAIDUMIEM PIEŠĶIR NAUDU.** Pēc nepieciešamības tiks veikti Rudzātu pagasta ceļu sakopšanas darbi, tam pagasta padome atvēlējusi 300 latus. Izdevumi, kas radušies, ārstējoties slimnīcā, segti 7 pagasta ļaudīm, kopējā summa — 105 lati. Rudzātu vidusskolas 9. un 12. klases izlaiduma organizēšanai piešķirti 130 lati. Savukārt bērnbības svētkus, kas notiks 2. jūnijā, pagasta padome atbalstījusi ar 75 latiem. Šogad bērnbības svētki Rudzātos būs 10 bērniem.

■ **SVEŠINIEKI IEPĒRK BRĪVĀS ZEMES.** Pagasta padome izskatīja iesniegumu par zemes piešķiršanu no valsts brīvo zemju fonda. Rīdzinieks Otomārs Ušackis pieprasīja 117 hektārus brīvo pagasta zemju, viņa lūgumu pašvaldība apmierināja. Tendence, kad brīvās zemes lielās platībās iepērk iebraucēji, šobrīd pašvaldībā ir ļoti raksturīga, pastāstīja Rudzātu pagasta padomē. Pagastam gan nav informācijas, kā un vai vispār šīs zemes platības tiks izmantotas.

■ **VALSTS KONTROLE VEIC ATKĀRTOTU PĀRBAUDI.** Rudzātu pagasta padomē līdz 22. jūnijam strādās Valsts kontrole. Tā ir atkārtota pārbaude, lai noskaidrotu, vai pašvaldība veikusi visus pasākumus nepilnību novēršanai. Valsts kontrole Rudzātu pagasta padomē veica revīziju arī 2000. gada oktobrī.

■ **VIENS KAUSIS PALIEK UZ MŪŽĪGIEM LAIKIEM, OTRS MAINA ĪPAŠNĪKUS.** Rudzātu speciālajā internātskolā tradicionālie futbola svētki šogad notika jau divpadsmito gadu pēc kārtas. Pirmajā dienā sacentās jauniešu komandas. Šogad gan tās bija tikai trīs: Rožupes pamatskolas, Rudzātu speciālās internātskolas un Rudzātu vidusskolas futbolisti. Pirmo vietu ieguva Rožupes sportisti. Tā kā par uzvarētājiem viņi kļuva jau trešo gadu pēc kārtas, Rožupes pamatskolas īpašumā ceļojošais kauss palika uz mūžīgiem laikiem.

Otrajā dienā sacentās pieaugušie spēlētāji: 35. Zemessardzes bataljona, Līvānu policijas nodaļas, Priekuļu, Jaunsilavu, Rudzātu un divas Rožupes komandas. Uzvarēja zemessargi. Otrā vietu ieguva Līvānu policijas nodaļas futbola komanda, bet trešo — Rožupes 1. komanda, kas divos iepriekšējos gados bija uzvarētāju godā. Līdz ar to rožupiešiem ceļojošo kausu nācās atdot zemessargiem.

Bērnu sacensībām uzņēmums «LīvLats» dāvināja tortes, bet pieaugušo spēļu izdevumi segti par komandu dalības naudu. Sacensību galvenā tiesneša pienākumus veica Rudzātu speciālās internātskolas saimniecības daļas vadītājs Aivars Prikulis. Zēnu komandu sacensības tiesāja skolotājs Imants Vēveris.

5. un 6. jūnijā Rudzātu speciālajā internātskolā notiks visu Latvijas speciālo skolu darbinieku veselības dienas. Latvijā tās tiek organizētas trešo reizi, bet Rudzāti saimnieku godā būs pirmo reizi. Paredzams, ka piedalīsies 15 komandas.

Sējumos uzdarbojas krustziežu spradži

Pirmie krustziežu spradži no ziemošanas vietām izgāja jau pirms pēdējā sniega, tas ir, ap 6. aprīli. Īpaši postīgi tie ir siltā, sausā un bezvēja laikā. Insekticīda lietošana atmaksājas, ja vidēji uz viena auga ir 0,3-1 spradzis, vai apgautas 8-10% lapu virsmas. Lai taupītu līdzekļus, lielās platībās sākumā apmieglojiet tikai lauka malas, dažreiz ar to arī pietiek, jo spradži vairāk ir grāvmalās, mežmalās. Mazās platībās no rīta, kamēr ir rasa, vai pēc laistīšanas augus bagātīgi apkaisa ar pelniem, tabakas putekļiem vai skuju miltiem.

Atsevišķās vietās jau sāks dīgt lini, tos apdraudēs zilais un melnais linu spradzis. Apskatiet katru sējumu lauku, nenokavējiet apstrādi. Ja, liniem dīgstot, uz 1 m² ir 10 spradži, bet vēsā laikā 10-15 spradži, tad ir jāveic ķīmiskā apstrāde ar kādu no insekticīdiem, arī linu sējumos ieteicams vispirms apstrādāt lauka malas.

Anita Trūpa,

Valsts augu aizsardzības dienesta Latgales reģionālās nodaļas Augu aizsardzības un karantīnas daļas galvenā speciāliste

REKLĀMA

REKLĀMA

REKLĀMA

REKLĀMA

BŪVĒ UN SAIMNIEKO KOPĀ AR ONDURA JUMTU!

Patlaban Latvijas jumtus klāj dažādās pasaules malās ražoti segumi. Par to, kuru valstu klājumi ir piemērotākie Latvijas apstākļiem, šobrīd aktīvi raisās diskusijas. Droši vien būsiat jau pamanījuši, ka jumtu segumu piedāvājuma klāsts šodien ir diezgan plašs.

Tomēr ir grūti atrast jumtu klājuma materiālu, kas būtu salīdzināms ar ASV ražoto Ondura «šiferi» — vilņoto jumtu segumu. Ar tā stiklašķiedras faktūru, dizainu, svaru un izturību tas ievērojami izceļas uz veselas rindas citu materiālu fona. Ondura materiāli tiek izmantoti visdažādāko ēku celtniecībā, sākot ar milzīgiem kupolveidīgiem angāriem, un beidzot ar šķūņiem. Materiāls, pateicoties gaumīgajai un neakcentētajai krāsu gammai, ir piemērots arī fasāžu apdarei lauksaimniecības un rūpnieciskajā celtniecībā. Turklāt Ondura kalpo daudz ilgāk par līdzīgiem jumtu segumu materiāliem. Kaut arī Latvijas tirgū Ondura ir ienācis pavisam nesen, tā izmantotāji, galvenokārt lauksaimniecības ēku un tirdzniecības celtnu saimnieki, jau ir paspējuši izprast tā īpatnības un novērtēt priekšrocības. Kādas tieši — par to uzzināsi turpinājumā.

Ondura vilņotais bituma jumta segums ir pilnīgi jauna pieeja jumta klājumu atjaunošanai un jumtu iekļāšanai jaunbūvēs. To var klāt gan uz veciem jumta segumiem (skārds, ruberoids, bituma dakstiņi), tos nedemontējot, gan uz saplākšņa, orientētas skaidu plātnes vai latota jumta. Šajā jumtu segumā ir apvienotas daudzas īpašības, kuras piemīt citiem jumtu segumiem katram atsevišķi.

Jāatzīmē, ka unikālā un sarežģītā ražošanas tehnoloģija tikai dažām firmām pasaulē ir ļāvusi ražot konkurētspējīgu produktu šajā jomā. Ondura jumta plāksnes ir izgatavotas no modificēta bituma, kā armējumu izmantojot celulozes šķiedru. Nemot vērā to, ka plāksnes tiek izgatavotas tikai no dabīgiem materiāliem, tās nav kaitīgas apkārtējai videi un cilvēku, kas uzturas celtnē, veselībai.

Kam jūs pievērstu uzmanību, ja nolemtu mainīt jumtu, teiksim, savai noliktavai? Protams, jāņem vērā viena kvadrātmetra izmaksas, gan rēķinot paša materiāla

un papildaksesuāru cenas, gan nepieciešamā darbaspēka izmaksas. Raugoties no šī aspekta, Ondura vilņotajam segumam ir izteikta priekšrocība — vislielākā izmēra loksne — 1.22x2 m, kura dod iespēju ievērojami ietaupīt materiālu uz salaiduma rēķina un līdz ar to iegūt ļoti augstu efektīvo laukumu. Bez tam, izņemot kores pārsedzi, Ondura segumam nav nepieciešami nekādi papildus konstrukcijas elementi.

Tā kā šim materiālam pēc izskata un iekļāšanas tehnoloģijas ir zināma līdzība ar plaši pazīstamo azbestcements šiferi, ļoti plašas iespējas paveras tirdzniecības ēku un lauku saimniecību īpašniekiem, kuri ir nolēmuši jumtu iekļāšanu vai remontu veikt pašu spēkiem. Tomēr būtu ieteicams to darīt speciālista uzraudzībā vai rūpīgi iepazīties ar uzlikšanas instrukciju, lai novērstu iespējamās kļūdas. Lai uzliktu Ondura jumtu klājumu, nav nepieciešami nekādi specializēti instrumenti; viss, kas nepieciešams, ir atrodams katrā sevi cenošā saimniecībā: āmurs, lineāls, ripzāģis, nazis, naglu velkamais u.tml.

Ja jūsu ēkas jumta slīpums ir 15 vai vairāk grādu, Ondura plāksnes vislabāk būtu stiprināt uz latām, šajā gadījumā sāna pārlaidums — 1 vilnis. Ja jumta slīpums ir no 10 līdz 15 grādiem, ieteicama vienlaidus dēļu vai OSB pamatne, sāna pārlaidums — 2 vilņi. Vilņotās plāksnes uzstāda pretēji valdošajiem vējiem no viena jumta sāna uz otru, virzienā no jumta lejas uz jumta kori. Lokšņu stiprināšanai izmantojiet naglas ar rievotiem galiem un jumta plāksnēm atbilstošas krāsas «galviņām». Ondura jumta lokšņu klāšanai izvēlieties dienu, kad termometrs rāda vismaz +8° C, jo pie zemākām temperatūrām tās kļūst trauslas un var salūzt. Ieklātu materiālu sals neapdraud. Paletes ar jumta segumiem ieteicams uzglabāt oriģinālajā iepakojumā, aplūgtas ar ūdensnecaur-

laidīgu pārklāju vai zem jumta.

Un kā ir ar materiāla izturību? Priekšstatam minēsim dažus faktus. Ondura jumtu segumu raksturo tas, ka:

- tas nepūst un nerūsē pat visnelabvēlīgākajos apstākļos;
- nodrošina tikpat kā neierobežotu ekspluatācijas ilgumu;
- spēj izturēt sniega daudzumu līdz pat 300 kg uz kvadrātmetru;
- spēj izturēt vēja stiprumu līdz pat 160 km/h;
- aplāpē lietus un vēja brāzmu troksni sliktos laika apstākļos;
- ir triecienizturīgs, izturīgs pret temperatūras maiņu.

Visbeidzot, nedrīkst aizmirst par jūsu ēkas jauno vizuālo tēlu. Ondura tiek plaši izmantots visā pasaulē, pateicoties tam, ka tas dod celtni pievilcīgu izskatu, saglabā krāsas svaigumu, neprasa lielus izdevumus un laiku uzklāšanai. Ondura jumta segumi šobrīd ir iegādājami četrās pamatkrāsās — zaļā, sarkanā, brūnā un melnā. Nevienu citu no zināmajiem jumtu materiāliem nav tik viegli pārkrāsot un atjaunot tā izskatu pat pēc vairākiem desmitiem ekspluatācijas gadu.

Nobeigumā tikai novēlējums — ja Ondura nebija jūsu pirmais jumts, ļaujiet tam būt jūsu pēdējam!

Jumtu klāšanas sezonu paziņojam par atklātu! Ilgi domāt nav laika — nekavējieties un jau šodien dodieties izvēlēties Ondura klājumus veikalos:

Antaris

Daugavpils, Lielā iela 98.
Tāl. 54-24216.

Būvlukss

Daugavpils, Varšavas iela 9.
Tāl. 54-37878.

Ditton BC

Daugavpils, Kandavas iela 15.
Tāl. 54-27152.

Lokanība

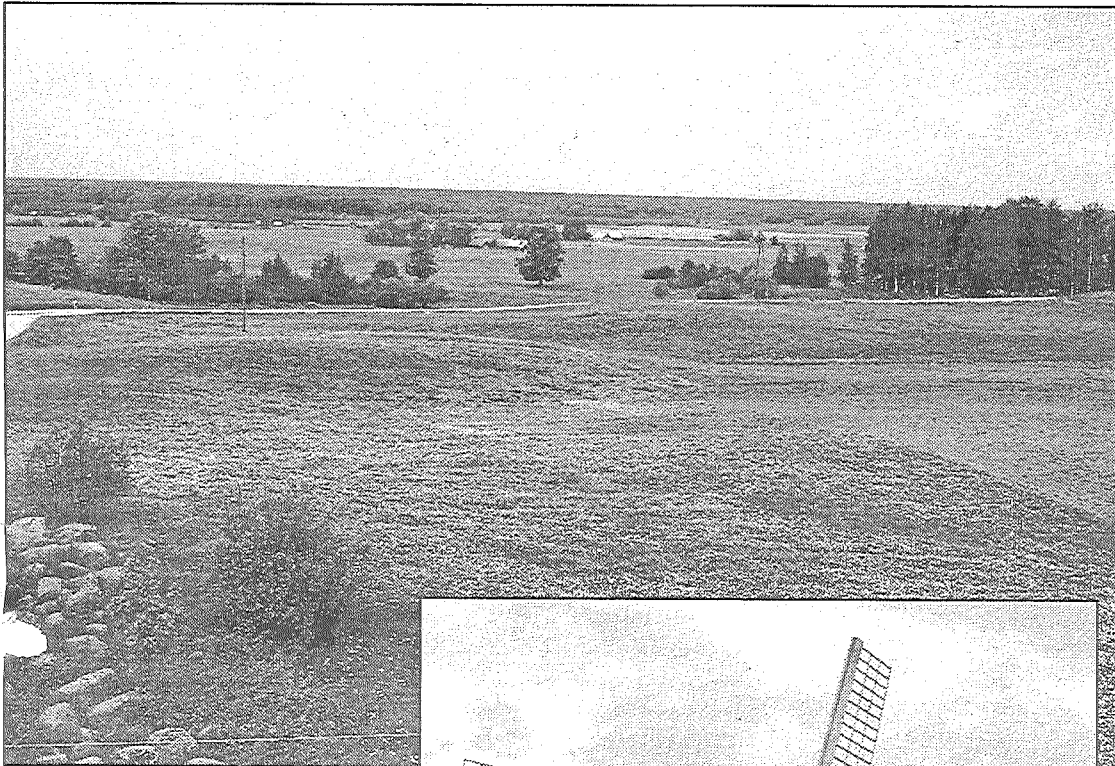
Daugavpils, Varšavas iela 48.
Tāl. 54-36701.

Kā arī lielākajos būvmateriālu veikalos Rīgā.

ONDURA

KULTŪRAS MANTOJUMS

Smalki mala, bīdelēja

● No dzirnavu augšējā stāva paveras neatkarotomas dabas ainavas. Tomēr uz vienu otru pusi ainavas aizsedz krūmāji. Neaizbrauciet garām Pastaru vējdzirnavām.

Pastaru vējdzirnavas Stabulnieku pagasta Dravniekos atrodas uz pakalna un kopā ar to — uz paaugstinājuma apvidus reljefā, no kura ar acīm var apmīļot tālas Latgales lauku ainavas. Šīlūkalna pusē redzamā augšējā tumšzilā meža svītra ir Teiču rezervāta zaļās rotas galotne. Ziemeļu pusē Vidsmuižas baznīcas divu sudrabkrāsas torņu vizējums spilgti izceļas uz Viļānu apkārtnes mežu fona. Vēl plašāks skats paveras no dzirnavu torņa augšējiem stāviem pa kādu no lūkām. Drusku ir baīl, un drusku tirpst kājas. Dzirnavu spārnu miers ir tik trausls un nenoteikts, ka tā vien liekas, vējš tos iešūpos, iegriezīs, un tā kā smagie gaņģi — cits laika zoba upuris, cits malšanā noguris — nepiebremzēs spārnu ātrumu, tie uzņems straujus apgriezienus. Un kopā ar dzimām, kopā ar ziņkāriem apmeklētājiem tā arī aizlidos.

Ja pie dzirnavām pastāv klusi, var dzirdēt, kā tās skan. Tā nav malšanas dūkoņa, bet savdabīga čaboņa un kniškšķēšana. Tās it kā atbalso katra miera traucētāja soli, kaut arī tas jau pametis krēslainās, noslēpumainās telpas. Varbūt tām apnikusi sava vientulība. Varbūt tās pūlas uzminēt, ko svešie ienācēji vēlas. Tik daudzi te ir gājuši. Daļa kā postītāji. Daudzi tīri kā ekskursanti. Daži ar pētniecisku interesi. Arī — kā dziednieki un ārsti, pūloties saārstēt vismaz mirstamās vainas, lai tik unikāls valsts nozīmes arhitektūras piemineklis neaizietu postā.

Pastaru vējdzirnavas gadu gadiem likušās pierasts ainavas ele-

ments, kad iznāk braukt pa Preiļu — Viļānu šoseju vai pa Stabulnieku — Dravnieku ceļu. Lai cik tas neliktos divaini, laikam ritot, tās zaudē ikdienišķumu un izraisa aizvien lielāku interesi. Tad, kad sāk apjaust, ka pasaule ir pārpilna ar dzelzsbetona, stikla un alumīnija monstriem, ar elektrības darbinātām tehnoloģijām un supersmalkām elektroniskām ierīcēm. Un kad apjaut, ka šāda pārmoderizēta pasaule ir apnicīga, nogurdinoša, auksta un bezjūtīga. Kad proti novērtēt, kā vējš trisuļo uz dzirnavu spārnu, vai arī spēcīgi tos griež ap savu asi. Lai saules darītais darbs — izaudzētais grauds pārtaptu miltos. Lai uguns miltus pārvērstu maizē. Kad proti novērtēt, ka saule, vējš, uguns, zeme ir kas mūžīgāks par dzelzsbetonu un alumīniju.

Tiem cilvēkiem, kas lietas ne

tikai izmanto, bet priecājas par tām, Pastaru vējdzirnavas ir īsts atradums.

Šāda veida dzirnavas Latvijā pazīstamas kopš 17. gadsimta. Vispirms tās celtas tikai pilsētās un muižās, bet 19. gadsimtā, kad zemnieki sāka iepirkt mājas un ieguva tiesības celt dzirnavas, to skaits ievērojami pieauga. 19. un 20. gadsimta mijā Latvijā bija vairāk kā 600 vējdzirnavu. No tām lielākā daļa bija holandiešu vējdzirnavas ar nekustīgu stāvu un grozāmu augšdaļu, kādas ir arī Pastaru vējdzirnavas. Holandiešu tipa vējdzirnavās bija radikāli uzlabota spēka pārvada sistēma, tāpēc tajās varēja ierīkot līdz četriem «gaņģiem», kā arī darbināt zāģus, sūkņus, virpas un citas ierīces. Šāda informācija sniegta bukletā, kas bija sagatavots Eiropas kultūras mantojuma dienām

Kad skolas bērns visu vakaru citīgi zubrī rītdienas ģeogrāfijas kontroldarbam «Amerikas kontinenta nomenklatūru», tas ir, ieleju, kalnu, upju, ezeru, pilsētu, štatu nosaukumus, pajautā, ko viņš zina par valsts aizsargājamajiem kultūras pieminekļiem mūsu rajonā. Visbiežāk — neko. Arī mēs paši par tiem esam informēti visai maz.

«Novadnieks» uzsāk materiālu ciklu par vairāk nekā 70 valsts un vietējās nozīmes aizsargājamajiem arheoloģijas, vēstures un mākslas pieminekļiem, kas atrodas Preiļu rajonā.

LAUKSAIMNIEKIEM

Apmācības miglotāju īpašniekiem

24. maijā pulksten 11.00 Preiļu lauksaimniecības konsultāciju birojā seminārs par lauku miglotājiem, to regulēšanu, darbību. Lektors — LLKC mehanizācijas speciālists Jānis Kažotnieks. Uzziņas pa tālruni 22391.

No 1. jūnija dārzeņu un kartupeļu sēkļu tirgotājiem vajadzīga atļauja

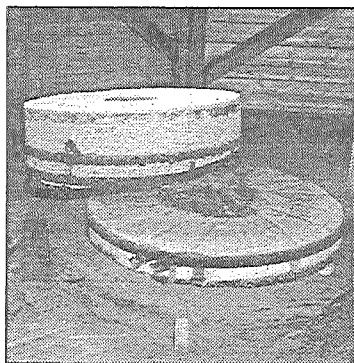
Sākot no 1. jūnija, ikvienam tirgotājam, kurš pārdos sēklas kartupeļus un dārzeņu sēklas, būs nepieciešama sēkļu tirgotāja reģistrācijas apliecība.

2001. gada 1. jūnijā stājas spēkā Ministru kabineta noteikumi «Dārzeņu sēklaudzēšanas un sēkļu tirdzniecības noteikumi», kas ir saistoši gan tiem, kas audzē un sagatavo dārzeņu sēklas, gan tiem, kas nodarbojas ar to tirdzniecību. Kā pastāstīja Sēkļu kontroles daļas Preiļu sektora vadītāja Malda Lejiņa, Preiļu rajonā līdz šim nav reģistrēta neviena saimniecība, kura nodarbotos ar dārzeņu sēkļu sagatavošanu. Savukārt tirdzniecības vietu rajonā ir pietiekami.

Dārzeņu sēkļu tirdzniecība atļauta pēc tam, kad tās atzītas par sertificētām (pārbaudīta šķirnes atbilstība, didzība-utt.). Sēkļu tirgotājam pēc pircēja pieprasījuma ir jāuzrāda sēkļu kvalitāti apliecināošs dokuments. Nedrīkstēs tirgot sēklas, kurām beidzies kvalitātes dokumenta derīguma termiņš. Visiem, kas gribēs nodarboties ar sēkļu tirdzniecību, nāksies sniegt pieteikumu sēkļu kontroles daļā, lai saņemtu sēkļu tirgotāja reģistrācijas apliecību.

Šādas pašas prasības tiks izvirzītas arī kartupeļu sēklas audzētājiem un tirgotājiem, jo no 1. jūnija spēkā stājas Ministru kabineta noteikumi «Kartupeļu sēklaudzēšanas un sēklas kartupeļu tirdzniecības noteikumi». Ja sēklas tirgotājam nebūs vajadzīgās reģistrācijas apliecības, sēkļu tirdzniecība tiks aizliegta.

G.Kraukle

● Dzirnakmeņi mēdza būt no dabiskiem akmeņiem. Kad tie nodila, tos nomainīja ar jauniem. Citi dzirnakmeņi bija darināti no krama un magnezija pulvera. Apakšējais dzirnakmens svēra ap 800 kilogramu, augšējais — gandrīz divreiz vairāk. Tomēr akmeņu nocelšana ar speciālas ierīces palīdzību bija pa spēkam vienam cilvēkam. Varbūt tagad nojaušat, kāpēc dzirnakmeņu sānos vienmēr ir divi caurumi? Foto: M. Rukosujevs

«Koka mantojums Latvijā» 1995. gadā.

Kā darbojās šīs dzirnavas? «...Kad lielo zobratu atsvabināja no bremžu skavām, vējš labības maisus uzcēla dzirnavu trešajā stāvā. Graudus sabēra piltuvē. Kad dzirnavnieks izvilka aizbīdīni, kretulis tos vienmērīgi iesijāja dzirnakmens «aci». Bet stāvu zemāk pie «zābaka» piestiprinātajā maisā bira milti. ... Būvējot dzirnavas, zobratu attiecības bija izvēlētas tādejādi, lai dzirnakmeņi grieztos ar 5-8 metrus sekundē lielu ātrumu (13 metri bija jau kritisks ātrums). Kad, vējam pieņemoties, akmeņu skrējienis kļuva pārlietu liels, dzirnavnieks izgāja uz «tilta», uzlaida «preses», nedaudz satina «zēģeles», tad spārni griezās lēnāk.»

Pastaru vējdzirnavas būvētas 1891. gadā. Tās uzticīgi kalpojušas, pēc tam laika gaitā tehnikas attīstības laikmetā pamestas. Kolhozu laikā tām draudēja galīga bojā eja, jo daudzās vietās bija

bojāts jumts un apšuvums. Kā stāsta Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektore rajonā Inese Stūre, astoņdesmitajos gados, pateicoties atsevišķu cilvēku iniciatīvai, dzirnavās veikti saglabāšanas darbi. Viens no šādiem cilvēkiem bija pagasta iedzīvotājs Gunārs Boltāis. Toreiz tika atjaunotas dzirnavu seguma bojātās vietas, paglābjot iekštelpas no lietus un sniega. Pateicoties Gunāram Boltājam, dzirnavas tika pasargātas no tālākas bojāejas.

Tagad dzirnavas ir nonākušas privātīpašumā, un to saimnieks ir uzņēmējs Vitālijs Pastars. Pat, ja valsts nozīmes aizsargājams objekts ir nonācis kāda personīgajā īpašumā, tas nenozīmē, ka ar to var rīkoties patvaļīgi. Atbilstoši likumdošanai sabiedrības interesēs īpašniekam jārūpējas par tā saglabāšanu un neļaušanu bojā ejai. Ja ir vajadzība, valsts palīdz veikt glābšanas darbus. Iespējams saņemt arī nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumu. Šogad Pastaru dzirnavu saglabāšanas darbiem Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija piešķirusi 500 latus.

Vitālijs Pastars lolo ieceri dzirnavas atjaunot un savest tādā kārtībā, lai durvis būtu vērtas apmeklētājiem. Pagaidām vēl grūti spriest, vai dzirnavas atjaunošū līdz tādi pakāpei, ka tās būs izmantojamas malšanai, teica uzņēmējs, vai arī iekārtošu kaut ko līdzīgu muzejam, kurā jaunā paaudze varētu brīnīties par senču talantiem tik lielu un stipru iekārto būvēšanā. Uz jautājumu, kas pamudinājis dzirnavas nopirkt, Vitālijs Pastars atbildēja, ka bijis žēl skatīties, kā valsts nozīmes aizsargājams objekts laika zoba ietekmē pamazām iet bojā. Dzirnavu īpašnieks stāstīja, ka jau tuvākajā laikā, iespējams, vēl maijā, tiks uzsākts darbs pamatnes atjaunošanā. Vitālijs Pastars domā, ka divu gadu laikā dzirnavas būs atjaunotas tik tālu, lai varētu uzņemt apmeklētājus.

L.Rancāne

APSVEIKUMI

21. maijs — Ernestine, Ingmārs, Akvelina.
 22. maijs — Emīlija. *Kalendāros neierakstīto vārdu diena.*
 23. maijs — Leontīne, Leokādija, Lonija, Ligija.
 24. maijs — Ilvija, Marlēna, Ziedone.
 25. maijs — Anšlavs, Junora.
 26. maijs — Eduards, Edvards, Varis.
 27. maijs — Dzidra, Dzidris, Gunita, Loreta.

Daudz laimes, mazo gaviļņiek!

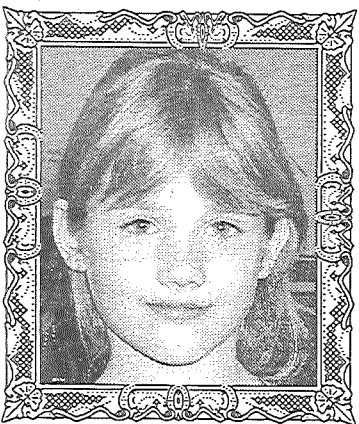
AIVIS DANČAUSKA («Pasaciņa») trīs gadu dzimšanas dienu svinēja 14. maijā. Pēc dabas Aivis ir ātrs un kustīgs, viņš tāpat kā tētis grib vadīt automašīnas, kad izaugs liels vīrs. Bērnodārzā Aivis ir starp labākajiem dziedātājiem, viņam patīk arī dejot un zīmēt. Zēns ir vienlīdz draudzīgs pret visiem grupas bērniem, bet labākais draugs ir tikai viens — Vladīks.

Piecgadnieks **SANDRIS VJAKSĒ** («Rūķīši») savā bērnodārzā grupiņā ir kustīgākais bērns, kuram dzimšanas diena ir 14. maijā. Sandris nekad nestāv uz vietas, viņš visu laiku kaut ko dara, vislabprātāk — brauc ar riteni. Sandris ir liels «prātvēders», kas vienmēr zinās atbildi uz jebkuru jautājumu. Sandrim patīk dziedāt un vakaros rotaļāties pagalmā. Viņa draugi ir Kaspars un Līva.

Godra, talantīga un akurāta meitene ir **DAINA IVANOVA** («Pasaciņa»), kura dzimšanas dienu svinēja 17. maijā, kad viņai palika 7 gadi. Daina visus uzticētos darbiņus paveic rūpīgi, viņas draudzenes — Kristiāna, Laima, Ingūna, Lāsma. Daina gribētu kļūt par skolotāju, jo šo darbiņu dara arī viņas māmiņa.

17. maijā 7. dzimšanas dienu svinēja arī **LAINĒ VILCĀNE** («Pasaciņa»). Laine ir ļoti jauka un saprotoša, viņai ļoti patīk grāmatas un miļākā starp grāmatiņām viņai ir pasaka par Sarkangalvīti un vilku. Laine mīl dzīvniekus un to viņai mājās ir daudz — 5 suņi un 2 kaķi. Kad izaugs liela, Laine sapņo strādāt par pārdevēju.

ELĪNA GEDROVIČA-JURAGA («Pasaciņa») 17. maijā svinēja 2 gadu jubileju. Elīna ir meitene, kura dārziņā nav noraudījusi nevienu asaru, viņai te patīk jau no pirmās dienas. Pusgada laikā Elīna ir iemācījusies runāt, labprāt spēlējās ar lellēm, bet vislabāk viņai garšo gaļas ēdieni un marinēti gurķīši.

Piecas svecītes dzimšanas dienas tortē jau nopūtusi **ANASTASIJA KROTOVA** («Pasaciņa»), jo dzimšanas diena viņai bija 16. maijā. Anastasija ir mīlīga meitene, viņa aizrāvusies ar zīmēšanu, ļoti patīk arī krāsot. Audzinātāja Anastasiju uzliela par rūpīgu attieksmi pret katru darbiņu.

Bērnodārzā «Pasaciņa» audzēkne **JŪLIJA JEVDOKIMOVA** 17. maijā kļuvis tieši septiņus gadus veca. Jūlijas miļākās ir mīkstās rotaļlietas, bet labākās draudzenes Ilvija, Andra un Kristiāna. Viņai ir arī brālis Vladislavs, bet dienās Jūlija gribētu kļūt par dakteri. Savai māmiņai Jūlija novēlēja vienmēr būt smukai.

AIVIS ZUKULS («Pasaciņa») 16. maijā kļuva 7 gadus vecs. Aivis nav no mierīgajiem, viņš visu laiku atrodas kustībā, vislabāk patīk skriet. No «mierīgajām» rotaļām Aivi saista lego kluču likšana, kā arī celtniecības darbi — viņš būvē mājas, garāžas un kuģus. Aivis jau raiti lasa, bet dzimšanas dienas dāvanā gribēja robotu. Pieaudzis Aivis gribētu kļūt par pavāru, jau tagad viņš prot izcept pankūkas, bet miļākais ēdiens ir ķīselis.

ALEKSANDRS KINGOVSKIS («Rūķīši») bērnodārzā iet nesen un viņam 14. maijā paliek tikai divi gadi. Neskatoties uz to, viņš ir ļoti patstāvīgs, prot saģērbties, viņam paraugs ir divi lielie brāļi. Lai gan Aleksandrs vēl nerunā tekoši, viņš mīl dziedāt. Sašīnam ļoti patīk bērnodārzā mūzikas audzinātāja Pārsla. Pēc rakstura zēns ir dzīvespriecīgs un aktīvs.

Audz laimīgs, mazais!

Pagājušajā sestdienā «Novadniekā» Mātes dienas priekšvakarā stāstījām par kādu Rušonas pagasta ģimeni, par sievieti, kura viena pati uzaudzināja divus no bērnu nama paņemtos bērnus. Fotoattēlā pie ziedoša ķirša bija redzama māte kopā ar meitu, kura gaidīja bērniņu. Šodien Zita jau laimīgi smaida kopā ar savu mazulīti — puisīti. **Zitas un Vladimira Ragaču** bērniņš piedzima 15. maijā, vecmāmiņas godā ieceļot Vandu. Tētis savu sieviņu un dēlenu dzemdību nodaļā pārsteidzis ar sarkanu rožu un puķuzirņu buketi. Jaunā māte bija saņēmusi apsveikumu arī no radniecības. Mana sieva pa «Novadnieka» lappusēm vien dzīvo, smaidīja laimīgais tētis, kurš fotografēšanas brīdī bija palātā.

Zita Ragača pateicās ārstiem Svetlanai Morozovai, Jurim Kļaviņam un pārējiem nodaļas darbiniekiem.

Preiļiešu **Kalerijas un Ruslana Brišku** pirmais bērns — meitenīte piedzima 11. maijā. «Novadnieks» jaundzimušo apciemoja brīdī, kad pie meitiņas un sievas bija ieradies laimīgais tētis. Mazulīte abu vecāku sabiedrībā saldi šņākuļoja. Par meitiņas vārdu vēl nebija pieņemts galīgais lēmums. Jaunie vecāki teica, ka iecerēts saukt par Viktoriju, tomēr pieļāva nelielu varbūtību, ka vārdiņš varētu būt arī cits. Vecmamma Natālija un vec-tētiņš Jānis sagaidījuši pirmo mazbērnu. Kalerija pateicības vārdus par palīdzību teica ārstei Svetlanai Morozovai, vecmātei Aleksandrai un bērnu mātai Elīcijai.

Pieņemot atvasīti sagaidījusi **Dzintras un Jāņa Vaivodu** ģimene Sīļukalna pagastā. Meitiņa piedzima 14. maijā. Lielākie bērni Kristīne un Jānis mācās skolā, Marta un Elizabete dzīvo pa mājām. Visa saimīte mitinās Jāņa vecāku mājās. Tāpēc vecvecāki Anna un Vitolds ir galvenie palīgi mazbērnu auklēšanā. Pavisam viņiem ir seši mazbērni. Dzintras vecāki Velta un Oļģerts dzīvo Madonas rajonā, ar mazbērniem tiekas retāk. Viņiem tagad būs septītais mazbērns.

Dzintra stāstīja, ka meitenīti kristīs Varakļānu baznīcā. Maza-

jai mugurā būs tā pati kristāmkleitīņa, kas savulaik bija mugurā Kristīnei. Tā ģērbta mugurā arī pārējām māsiņām. Dzintra ievēro tradīciju, ka vienās un tajās pašās drēbītēs kristīti brāļi un māsas aug un dzīvo draudzīgi.

Dzintra pateicās ārstei Larisai Bogdanovai, vecmātei Dagnijai un pārējiem.

SPORTS,
SKOLĀS

Rudzātu speciālo internātskolu apmeklēja Latvijas Bērnu fonda prezidents Andris Bērziņš kopā ar Vācijā darbojošās analogas organizācijas pārstāvjiem. Uz tikšanās bija aicināti arī rajona padomes vadošie darbinieki. Visas trīs puses — skola, pašvaldība un Bērnu fonds — vienojās par tālāku palīdzības sniegšanu skolas attīstībai. Kā «Novadnieks» jau ir informējis, Rudzātu speciālajā internātskolā ar Latvijas Bērnu fonda palīdzību rekonstruēta internāta ēka. Tās apkārtnes labiekārtošanā

ieguldīti arī rajona padomes piešķirtie līdzekļi.

Andris Bērziņš ir nolēmis turpināt palīdzības sniegšanu, lai perspektīvā pie skolas tiktu uzbūvēts un iekārtots ciemats skolas audzēkņu dzīves un mācību apstākļu uzlabošanai. Bērnu fondam nav savu līdzekļu, tas meklē un piesaista sponsorus, un šoreiz par labvēļiem apņemas būt vācieši. Delegācija no Vācijas iepazinās ar apstākļiem uz vietas un ar redzēto bija apmierināta.

L.Rancāne

Kas pārstāvēs Latgales novadu 3. Trīszvaigžņu spēlēs?

Latgales sporta padome, tās priekšvēsture un finansējums

Lielās spēles ir tik tuvu, ka loģiski un pamatoti katram varētu rasties jautājums, kas gatavo, apvieno un koordinē to sportistu pulku, kurš 3. Trīszvaigžņu spēlēs pārstāvēs mūs pašus — Latgales novadu. Tā ir Dzintra Šmukste, Preiļu rajona izglītības pārvaldes priekšsēdētāja vietniece, sabiedriskā kārtā arī Latgales novada sporta darba koordinatore. Dzintrai Šmukstei šis pienākums uzticēts jau piekto gadu, bet tikai kopš šī gada sākuma tas saucas ļoti oficiāli — sabiedriskās organizācijas «Latgales novada sporta padome» priekšsēdētāja.

Latgales rajonu un pilsētu sporta darba koordinatori — kopskaitā astoņi — vairākas reizes gadā rīko sanāksmes. Katra gada sākumā tiek apspriests kopējais Latgales sporta dzīves pasākumu plāns, parakstīts vienošanās par datumu, kā arī sadalīti līdzekļi to rīkošanai. Finansējumu sporta attīstībai katrā Latvijas novadā piešķir Izglītības un zinātnes ministrijas Sporta pārvalde, izskatot pasākumu programmas. Latgalē lielākoties līdzekļi tiek izmantoti novada sporta spēlēm, dažādām bērnu sacensībām un tamlīdzīgi, ar noteikumu, ka tajās var piedalīties visi sportotgribētāji.

Piemēram, pagājušajā gadā katram no Latvijas novadiem Sporta pārvalde piešķīra pa 7000 latu. Visos Latgales rajonos notika dažāda veida sacensības, kurās piedalījās arī citu rajonu komandas. Pērn vairumā tika rīkotas skolēnu sacensības.

Šogad Sporta pārvalde paskopojas un prasīto 7,5 tūkstošu latu

vietā Latgales novadam piešķīra 2833 latus.

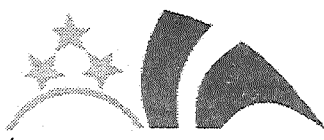
Iepriekšējos gados novada sportam piešķirto finansējumu varēja saņemt ar Preiļu rajona sporta kluba «Cerība» starpniecību. Nauda tika ieskaitīta tā kontā, bet no tā pēc vajadzības attiecīgi nonāca rajonos. Šogad šāda kārtība aizliegta. Līdzekļu apsaimniekošanai nācās izveidot sabiedrisku organizāciju — «Latgales novada sporta padome». Tās tapšanas ceļš bija garš un pinķerīgs kā līdzīgos gadījumos, — bija jāizstrādā statūti, jānodibina, jāreģistrē, jāsaņem atbilstoša apliecība. Tagad līdzekļi ienāk Latgales novada sporta padomes kontā, un par to izlietošanu atskaitās ievēlētā padomes priekšsēdētāja Dzintra Šmukste.

Sporta darba koordinatori savstarpēji vienojušies, ka šogad līdzekļi netiks dalīti pa rajoniem. To lielāko daļu izmantos, lai novada komanda varētu piedalīties Trīszvaigžņu spēlēs. 1250 lati paredzēti novada komandas vienotam ietērpam — kreklīņiem un cepurītēm. To sūdināšana pasūtīta kādā Cēsu uzņēmumā. 500 lati atvēlēti Latgales novada sporta spēļu rīkošanai Balvos. Tās notiks augustā. Pārējā summa paredzēta samaksai par Latgales novada komandas dalībnieku naktsmītnēm 3. Trīszvaigžņu spēļu laikā.

No Latgales — 250 dalībnieki 17 komandās

Gatavojoties lielajam notikumam Latgales sporta dzīvē — zvaigžņotajām spēlēm, novada sporta padomes locekļi sadalījuši pienākumus. Katrs uzņēmis atbildību par kādu no sporta veidiem.

Kā informēja Dzintra Šmukste, Latgales novada komanda pedia-

3. TRĪSZVAIGŽŅU SPĒLES
PREIĻI 2001

līsies visos sporta veidos, izņemot riteņbraukšanu un virves vilkšanu, kā arī nebūs sievietes un vīriešu komandu basketbola meistarklasē.

Daugavpils pilsētas sporta koordinators uzņēmis nokomplektēt komandas sešos sporta veidos: volejbolā (vīrieši meistarklasē, sievietes meistarklasē un tautas klasē), futbolā, orientēšanās sportā un novusā. Kopskaitā tie būs 62 dalībnieki.

Daugavpils rajona sporta darba organizators gatavo divas komandas: basketbolā (vīrieši tautas klasē) un volejbolā (vīrieši tautas klasē), kopskaitā divdesmit sportistus. Ludzas rajona sporta speciālists ir atbildīgi par sievietes un vīriešu handbola komandām. Katras sastāvā desmit spēlētāji. Preiļu rajons novada sportistu pulkā iesaistīsies ar galda tenisistiem, jātnieku sporta entuziastiem, kā arī ar sievietes basketbola komandu (tautas klase). Kopā būs trīs komandas ar divdesmit dalībniekiem. Balvu rajona sporta darba organizatori ir atbildīgi par volejbolu piedalīšanos. Tie būs 60 sportisti.

Rēzeknes pilsētas sporta dzīves vadītāji atbild par peldētāju un florbola komandu izveidošanu. Katrā no šīm komandām būs pa divdesmit sportistiem.

Rēzeknes un Krāslavas rajonu pārstāvji palikuši bez uzdevumiem komandu komplektēšanā, bet ir gatavi sniegt cita veida palīdzību spēļu norisē.

Kopskaitā Latgales novadu pārstāvēs 250 sportisti, ieskaitot

tiesnešus un pārstāvjus.

Protams, katra rajona sporta koordinatori ir izvēlējušies tos sporta veidus, kas viņiem ir populārāki un kuros jūtas spēcīgāki. Tomēr tas nenozīmē, ka komanda sastāvēs tikai no vietējiem sportistiem. Ikvienā komandā tiek apvienoti labākie Latgales sportisti šajā disciplīnā. Kā uzskata Dzintra Šmukste, piemēram, vieglatlētikā, komandu nokomplektēt ir vieglāk. Grūtāk tas izdarāms volejbola vai basketbola sacensībām, ja komandas dalībnieki nav sašpēlējušies.

Sacensību rīkotāju komanda piedalīsies atsevišķi

Kā paredz 3. Trīszvaigžņu spēļu nolikums, rīkotājiem, šajā gadījumā — Preiļu rajonam ir tiesības atsevišķos sporta veidos piedalīties ar savām sportistu komandām, neiekļaujoties novada dalībnieku skaitā. Pēc Dzintras Šmukstes domām, tas nedaudz sarežģījis situāciju vieglatlētiem. Preiļu rajonā ir daudz spēcīgu šī sporta veida pārstāvju, kuri varētu cīnīties kopā ar novada sportistiem, bet viņi startēs rajona komandas sastāvā. Rajons gatavojas piedalīties ar 30 volejbolu komandu. To organizē volejbolu entuziasts, treneris Jāzeps Lazdāns ar sporta skolotāja Leonīda Valdoņa palīdzību. Rajons var pieteikt arī savas vīriešu un sievietes komandas volejbolā un basketbolā tautas klasē. Līvānu uzņēmējs Jānis Klaužs apņēmis noorganizēt vīriešu volejbola komandu. Bet sievietes volejbola komandas nebūs. Kaut arī treneres Zojas Jakimovas volejbolistu līmenis ir augsts, taču šoreiz volejbolistes būs iesaistītas tiesnešu un sekretariāta darbā. Ja pieteiksies vēl kāda vīriešu volejbola ko-

manda, nāksies organizēt atlases sacensības, lai noskaidrotu spēcīgākos.

Jānis Klaužs ir pieteicis vīriešu komandu arī basketbolā. Rajonam ir atļauts piedalīties arī ar sievietes basketbola komandu, taču pagaidām neviena nav paziņojusi par savu līdzdalību.

Treneris Vladimirs Točko ir pieteicis futbola komandu.

Nolikums atļauj rajonam Trīszvaigžņu spēlēs piedalīties arī ar novusistu komandu. Tomēr neviena komanda vēl nav izteikusi vēlēšanos.

Kopumā Preiļu rajons spēlēs gatavojas piedalīties ar 65 dalībniekiem vieglatlētikā, futbolā, volejbolā un basketbolā vīriešiem. Vēl var saņemt drosmi arī novusa spēlētāji un basketbolistes.

Kā teica Dzintra Šmukste, jautājumi par rajona kopējās komandas tērpiem, naktsmītnēm un ēdināšanu pašlaik vēl nemaz nav risināti. Tam nav paredzēti līdzekļi. Tomēr rajona sportisti nedrīkstētu justies pabērna lomā, salīdzinot ar novada komandu.

Zvaigžņu spēles bez veterāniem

Pirmo reizi Trīszvaigžņu spēles notiks bez sporta veterānu piedalīšanās, un nav saprotams, kāpēc rīkotāji šoreiz tā izlēmuši, teica Dzintra Šmukste. Veterānu, sevišķi gados veco ārzemju latviešu sportistu, klātbūtne spēlēs ir tā, kas tām piešķir šarmu, paaudžu un vēstures kopīguma izjūtu, piederību vienas zemes sportistu ciltij, neatkarīgi no tā, kādā pasaules malā cilvēks dzīvo. Sporta veterāni spēlēs ienesa dvēseliskumu, varbūt to varētu saukt arī par nosaltģiju vai kā citādi, bet arī tas ir cilvēcisku jūtu sastāvdaļa.

L.Rancāne

SKOLU ZIŅAS

Skolās aktualizē cīņu pret narkotikām

Preiļu 1. pamatskolā tika organizēta aptauja «Par narkotiskajām vielām». Tās mērķis bija noskaidrot skolēnu informētību un attieksmi pret narkotiskās iedarbības vielām. Aptaujā piedalījās 283 skolēni no 7.-9. klasēm. Jautājumus izstrādāja un rezultātus apkopēja skolas psiholoģe Līga Tumašova un sociālā pedagoge Lilija Surkule. Kopumā no skolēnu atbildēm izrietēja, ka viņi zina par narkotiku postošo iedarbību uz cilvēka organismu. Atbildēs bija pausta nepatika pret narkotikām. Tomēr atbildes rādīja arī to, ka skolēniem par šīm lietām ir maz informācijas.

Savukārt skolas pedagogiem un vecākiem bija iespēja noklausīties

lekciju un piedalīties diskusijā «Atkarību izraisošās vielas un to profilakse». Lektore no Daugavpils psiholoģiskā un narkoloģijas centra informēja par narkotiskās darbības vielām, to iedarbību uz organismu un veselību, pusaudžu uzvedības īpatnībām, kā arī, kur griezties pēc palīdzības.

Veselības mācības skolotāja Olga Anspoka organizēja pārrunu «Vai ir vērts eksperimentēt ar narkotiskajām vielām?» 5. klašu skolēniem. Visi kopā noskatījās filmu «Nāves mušpabārs», bet pārrunu noslēgumā tika izveidota plakātu izstāde. Ar to palīdzību piektklasnieki izteica savu negatīvo nostāju pret narkotikām.

Arī Preiļu Valsts ģimnāzijā audzēkņu vecākiem un pedagogiem, bet pēc tam skolēniem narkoloģijas speciālists no Valsts narkoloģi-

jas centra nolasīja lekciju par atkarību izraisošām vielām.

Rožupes mazpulcēni — sportiskākie

1055. Rožupes mazpulka komanda no Carnikavā notikušajām 6. Mazpulku sporta spēlēm atgriezās ar iegūtu trešo vietu. Sporta spēlēs no Preiļu rajona piedalījās Pelēču pamatskolas mazpulka «Cerība», 279. Līvānu mazpulka, 529. Jasmuižas, 990. Anspoku mazpulka komandas. Mazpulcēniem vajadzēja pārvarēt šķēršļu joslas, irties ar laivu, parādīt veiklību bumbiņas mešanā un virves vilkšanā, kā arī citos sporta veidos. Sacensības noslēdzās ar lielo stafeti. Veiklākie izrādījās Rožupes bērni, kas 54 komandu konkurencē ieguva trešo vietu. Šo

mazpulku vada skolotāja Aija Usāne. Mazpulcēni izmantoja izdevību pabūt arī pie jūras.

Parādīja sevi no vislabākās puses

Vārkavas vidusskolā notika pieredzes apmaiņas seminārs rajona skolu direktoru vietniekiem audzināšanas darbā. Saimnieki sevi parādīja no vislabākās puses, sniedzot informāciju par plaši izvērstu ārpusklases darbu un sadarbību ar vecākiem. Skolas audzēkņi regulāri gūst panākumus sportā, kā arī rīko dažādas sacensības pašu mājās. Tālu ārpus pagasta robežām izskanējusi informācija par dabas draugu kluba aktivitātēm. Ciemiņiem bija iespēja iziet pie skolas izveidoto ekoloģisko mācību taku. Semināra dalībnieki apbrīvoja arī skolas bib-

liotēku un jutās pārsteigti par to, ka skola var atļauties abonēt 30 dažādus periodiskos izdevumus.

Vārkavas vidusskola sevi prātā parādīt arī citiem ciemiņiem — radioprogrammas «Tēvu laipa šai zemē» veidotājiem, kas šonedēļ ciemojās skolā.

Audzēkņu vecāki jau pieraduši, ka skolā vienmēr tiek gaidīti un laipni uzņemti. Šoreiz māmiņas, kas ieradās uz tradicionālo Mātes dienas koncertu, jutās tā, it kā katru no viņām sveiktu visa skolas saime. Tā bija pavasara ziedu izstāde, ko bija izveidojuši viņu pašu bērni un kas tik labi iederējās svētku noskaņā. Kas tikai nezied skolēnu puķu dārzos! Ar daudzu tulpu šķirnēm izstādē piedalījās māsa Rita un Sandra Upenieces, skolotāja Zenta Znotiņa.

L.Rancāne

Uzmanību, lasītāj!

24. maijā plkst. 11.00 redakcijā Preiļos, Aglonas ielā 1 «Novadnieka» lasītājus konsultēs zvērināta advokāte **LILIJA KALNIŅA.**
Lidzi jāņem pase un «Novadnieka» abonēšanas kvīts. Pieteikties pa tālr. 1-53-07057.

Kāpēc Eiropa mūs nesaprata jeb kas Latvijai pietrūka Eirovīzijā?

Māriete Griboška, strādā aptiekā:
— Man patika Latvijas dziesma un arī izpildītājs likās labs, tādēļ bija žēl, ka Arnim Mednim nepaveicās. Liekas, ka nepietrūka nekas, dziesma, manuprāt, bija laba.

Sākumā, kad skatījāties nacionālo atlasu, mūsu ģimenei labāk patika Linda Leen, bet vēlāk, īpaši pēc tam, kad izveidoja videoklipu, ļoti iepatikās Mednis, tādēļ par viņu fanojām no visas sirds.

Ināra Vucāne, dzīvo Aizkalnes pagastā:

— Grūti pateikt, kas tieši latviešiem pietrūka. Dziesma it kā nebija slikta, tomēr es īsti apmierināta ar zūrijas lēmumu izvirzīt Eirovīzijai Arni Medni, nebiju. Man ļoti patika

Marija Naumova, viņu arī gribēju redzēt konkursā. Domāju, ka Naumovai būtu veicies labāk.

Jānis Čaunāns, strādā SIA «Būvteks»:

— Godīgi sakot, Latvijai tā bija izģašanās. Domāju, ka nebija istā dziesma. Arnis Mednis kā izpildītājs nav slikts, viņam bija ļoti laba dziesma kopā ar Lindu Leen. Ja

Eirovīzijā būtu piedalījušies ar šo dziesmu, noteikti būtu guvuši labākus panākumus. Pats balsoju par dāņiem un igauņiem.

Inga Upeniece, dzīvo Preiļos:

— Kas pietrūka? Avīzēs pēc tam lasīju, ka mūzikas vietā vairāk bija troksnis, varbūt tā arī bija tā kļūda. Dziesmu vajadzēja melodiskāku, iespējams. Atlases kārtā man labāk patika Linda Leen.

Andris Strods, CSDD Preiļu rajona nodaļas priekšnieks:

— Neesmu liels mūzikas fans un speciālists šajā jomā, taču, salīdzinot ar pagājušo gadu, «Prāta vētra» bija daudz pārāk par Arni Medni. Uzskatu, ka mūsējiem šogad pietrūka dabiskuma, viss bija pārāk samākslots.

G.Kraukle
Foto M.Rukosjuvs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

SPPC «Mūsmājas» organizē bezmaksas izbraukumu pensionāriem, arī ar mazbērniem, ģimenēm ar bērniem un invalīdiem
24. maijā plkst. 10.00 uz Jasmuižas muzeju.
Vēlams pieteikties līdz 22. maijam pa telefonu: 22157 darba laikā.

SIA «AUTO PREIĻI» jauns pievedums!
Lietoti velosipēdi no Vācijas (dāmu, kungu, jauniešu, bērnu).
Tālr. 24555, 9249557.

Pārdod
kaltētus oša, ozola dēlus (2,5 m³). Tālr. 33746;
divas sēklojamas teles. Tālr. 23123;
govi. Tālr. 39540;
gotiņu un bullīti (2 mēn.). Tālr. 32224.

Pērk cirsma, mežus īpašumā vai maina pret džipu
ISUZU TROOPER TD, 1991. g.
Tālr. 9255457 vai 52-36262 vakaros.

Rīgas mācību centrs «DRMC» organizē kursus: «Apmācība darbam ar grāmatvedības programmu «Tildes Jumis»». Maksa Ls 45. Pirmā nodarbība 28. maijā plkst. 17.30 Preiļu 1. pamatskolā, Daugavpils 34. Pierakstīšanās pa tālr. 22084 dienā, 21801 vakaros, 9465645.

Pērk
automašīnu braukšanas kārtībā. Tālr. 9438541, 6516869.

Iznomā
0,5 ha apstrādātu zemi Preiļu pag. «Vinkovā». Tālr. 21089.

Pārdod jaunas gumijas piepūšamās laivas.
Lēti. Iespējams kredīts.
Tālr. 52-31849 dienā, 9720053.

SIA «Piebalgas tekstils» vilnas maļņas punkts rīko izbraukumu: 22. maijā 8.30 Grugulēs, 9.00 Turkos, 9.30 Stekos, 10.00 Rudzātos, 11.00 Prikuļos, 12.00 Smelteros, 13.00 Polkoronā, 13.30 Stabulniekos, 14.00 Pieniņos, 14.30 Ličos. 23. maijā 8.30 Aglonā, 12.00 Jaunaglonā, 12.30 Ārdavā, 13.00 Pelēcos, 13.30 Arendolē, 15.00 Rimicānos.

Meklē darbu
atslēdznieks, var remontēt traktoru MTZ ritošo daļu.

Dažādi
Tālr. 21982 vakaros, Valentīns.
Vajadzīga aprūpētāja insulta slimniekam. Darbs Livānos. Tālr. 43668 darba laikā.

Z/s «Vidsētas» iepērk jaunlopus, liellopus, aitas.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 55645, 55649, 55796, 1-6563019.

ZEMAS CENAS!
IU «Vilcāns V» Livānos, Alejas ielā 19 (Ubaglīci pie pilsētas stadiona) izgatavo melnā granīta pieminekļus un apmales.
Tālr. 9365536, 53 41555 pēc 20.

Kompleksā ārstnieciskā masāža, manuālā terapija, aromāterapija, ārstēšana ar trans medicīnas palīdzību, kaitīgo ieradumu ārstēšana.
Veic hipnotizētājs masieris Leonīds Kozlovs.
Adrese: Preiļi, Brīvības 57 no plkst. 8.00 līdz 20.00.

Iepērkam mājlopus galai.
Tālr. 24289.

No mūža kamola pa dzīvai attinusi, Iet tālus ceļus māmuliņas sirds.
Sāpju un skumju brīdī esam kopā ar Aleksandru Iļjīnu un Nadeždu Čivkuli sakarā ar MĀTES nāvi.
Preiļu 2. vidusskolas kolektīvs

Uz mūžiem bērzā baltā, klusā Paliek tēva gājums liels un svēts.
Jūtam līdzī Zentai, TĒVU mūžībā pavadot.
Darba biedri

Iepērkam liellopus, jaunlopus, aitas, zīrgus, cūkas.
Formējām subsīdijas. Samaksa uz vietas.
Tālr. 23887, 55798, 9183601.

Sērojam kopā ar Nadeždu Čivkuli, no MĀMIŅAS uz mūžu atvadoties.
IU «Bagira» kolektīvs

Ar ko izmērit dzīvi?
Ar ko mūžu var izmērit?
Ar septiņām pēdām — nav cita.
Ar to, kas paliek aiz Tevis.
Ar cilvēcību.
Izsakām līdzjūtību Vitālijam Ūsānam-Ertam sakarā ar TĒVA nāvi.
A/s «Preiļu siers» kolektīvs

Iepērkam lopus dzīvsvārā:
bullus līdz 0,63 Ls/kg, teles līdz 0,57 Ls/kg, govīs līdz 0,48 Ls/kg.
Samaksa uz vietas. Tālr. 22454, 6593018, 9197481.

Smelgs lakstīgala un dzeguzē sauks, Ritu gaviles atskanēs birzī,
Tikai tevi šī dziesma vairs neatsauks.
Izsakām līdzjūtību Jura ZAGORSKA tuviniekiem, viņu aizsaulē pavadot.
Upmalas pagasta padome

Izsakām līdzjūtību Gunitai un Arnitai, VECTĒVU mūžībā pavadot.
Klasesbiedri un audzinātājas

SIA «AIBI» pērk liellopus, zīrgus, jaunlopus, aitas, cūkas.
+12%, +18%.
Tālr. 48 71185, 9478728, 9445135.

Smelies spēku dzīves ritmā, Glabā tēva padomiņu.
Vārkavas vidusskolas kolektīvs izsaka līdzjūtību Zentai Skuķei, TĒVU mūžībā pavadot.

Apklust balss, bet atbalss dzīva, Smiltis to un gadi neaizsegs.
Skumju dienā esam kopā ar Osvaldu Šatilovu, TĒVU smiltajā pavadot.
Preiļu rajona policijas pārvalde kolektīvs

21. un 24. maijā pārdos melnus un raibus dienakti un 2 nedēļas vecus cāļus, šķirotus brūnus cāļus un cāļu barību, pīlītes: Ārdavā 7.50, Aglonā 8.00, Jaunaglonā 8.20, Aglonas st. 8.30, Baškos pie autobusu pieturas 8.40, Kastīrē 8.50, Preiļos 9.00, Riebiņos 10.00, Stabulniekos 10.20, Galēnos 10.30, Silukalnā 10.40, Polkoronā 11.10, Pieniņos 11.30, Smelteros 11.50, L.Ansposkos 12.00, Prikuļos 12.10, Rudzātos 12.30, Lūzeniekos 12.40, Turkos 13.00, Livānos 13.10, Rožupē pie pasta 13.40, Vanagos 14.00, Upmalā 14.20, Rimicānos 14.30, L.Klāparos 14.45, Pīlīškās 15.00, Pelēcos 15.10, Nidermuižā 15.20.

Tēt, klusē takas, kur tu gāji, Putni tevi tevi dārzā sauks.
Tik šodien mīļi atminziedi Pār tālo bērniņu un tevi plauks.
Izsakām līdzjūtību Zentai Skuķei, TĒVU mūžībā pavadot.
Upmalas pagasta padome

Leks saulīte citu rītu Druvas zilas apraudzīt, Tu gulēsi mūža miegu Baltos smilšu palagos.
Dalām būdu smagumu ar Vitolda ZUKULA piederīgajiem, no viņa uz mūžu šķiroties.
SIA «Agroapgāde» kolektīvs

VID LATGALES REĢIONĀLĀ IESTĀDE INFORMĒ

Par ievadamajiem pamatlīdzekļiem

No 2001. gada 1. aprīļa stājās spēkā jauna pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk PVN) piemērošanas kārtība iekšzemē ievadamajiem pamatlīdzekļiem.
Ministru kabinets 27.03.2001. g. ir pieņēmis noteikumus nr. 149 «Kārtība, kādā ar PVN apliekamā persona ievad pamatlīdzekļus ražošanas tehnoloģiskajam procesam». Noteikumi nosaka, ka apliekamajai personai, kura ievad LR muitas teritorijā pamatlīdzekļus ražošanas tehnoloģiskajam procesam, noformējot šo pamatlīdzekļu izlaišanu brīvam apgrozījumam (VAD IM-4), ir tiesības nemaksāt PVN, ja šī persona iesniedz muitas iestādē izziņu, ko izsniegusi VID nodaļa, kurā tā ir reģistrēta kā nodokļu maksātāja.
VID izdotajā izziņā tiek norādīts:
■ ka persona ir apliekamā persona;
■ ka apliekamajai personai izziņas iesniegšanas dienā nav PVN parāda par iepriekšējiem taksācijas periodiem;
■ izziņas izsniegšanas datums.
VID izdotā izziņa ir derīga vienu mēnesi.
Atvieglojumu var piemērot tikai tiem pamatlīdzekļiem, kas nav iekļauti ar Ekonomikas ministrijas no 29.03.2001. g. rīko-

jumu nr. 68 apstiprinātajā pamatlīdzekļu sarakstā. Ievadamie pamatlīdzekļi ir pilnīgi vai daļēji jāizmanto ar PVN apliekamo darījumu veikšanai.

Apliekamā persona PVN deklarācijā par taksācijas periodu, kurā tā ir ievadusi pamatlīdzekļus, kā maksājamo nodokli uzrāda muitas deklarācijā norādīto, bet nesamaksāto PVN.
Nodokļa deklarācijā aprēķināto nodokli kā priekšnodokli:
■ atskaita pilnā apmērā, ja veic tikai apliekamos darījumus;
■ atskaita daļēji, ja veic gan apliekamus, gan neapliekamus darījumus un nav nodrošināta šo darījumu atsevišķa uzskaitē.
Apliekamai personai vienlaikus ar PVN deklarāciju Valsts ieņēmumu dienestā ir jāiesniedz arī apzīmota muitas kravas deklarācijas kopija par taksācijas periodā ievestajiem pamatlīdzekļiem.

Par akcīzes nodokli

VID Latgales reģionālā iestāde informē, ka no 2001. gada 1. aprīļa stājās spēkā grozījumi likumā «Par akcīzes nodokli naftas produktiem», kas paredz akcīzes nodokļa atmaksu par 2001. gadu lauksaimniecības produkcijas ražotājiem, rēķinot 100 litrus dīzeldegvielas par katru īpašumā, pastāvīgā lietošanā vai

nomā esošo lauksaimniecībā izmantotās zemes hektāru.

No 2001. gada 1. aprīļa akcīzes nodokļa atmaksu par dīzeldegvielu var saņemt tikai tie lauksaimniecības produkcijas ražotāji, kuri:
— ir reģistrēti VID kā nodokļu maksātāji (arī piemājas saimniecību īpašnieki) un veic grāmatvedības uzskaiti par lauksaimniecības produkcijas ražošanu. Tiem nav obligāti jābūt reģistrētiem kā ar pievienotās vērtības nodokli apliekamām personām;
— dīzeldegvielas iegādei izmanto kādu no šādiem norēķinu veidiem:
- veicot naudas līdzekļu pārskaitījumu no lauksaimniecības produkcijas ražotāja kredītiestādes konta uz degvielas pārdevēja kredītiestādes kontu (bezskaidras naudas norēķinus);
- izmantojot kredītkartes, debetkartes vai citas norēķinu kartes;
- veicot skaidras naudas iemaksas degvielas pārdevēja kredītiestādes kontā (tikai gadījumos, kad norēķinus par dīzeldegvielas iegādi veic lauksaimniecības produkcijas ražotājs — fiziska persona).
Gadījumā, ja rodas neskaidrības, VID Latgales reģionālā iestāde laipni aicina griezties Konsultāciju daļā, Raiņa bulvārī 24, 106. kabineta, Preiļos, tālr. 53 24253.